

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS ŠIAULIŲ DEPARTAMENTĄ IR ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2017-07-28 Nr. 4D-2015/1-1771
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo kreipimuisi, sprendžiant pritarimo „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“ statybos projektui (toliau vadinama ir – Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninis projektas, Techninis projektas arba Projektas) klausimą, Šiaulių miesto savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo kreipimuisi.

2. Pareiškėjas skunde, be kitų aplinkybių, nurodė:

2.1. sužinojęs, kad Šiaulių miesto savivaldybė paskelbė „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“ techninio projekto darbų konkursą, 2012 m. rugsėjo 14 d. kreipėsi į Savivaldybę su prašymu dėl jam aktualių probleminių klausimų, susijusių su šio projekto rengimu, tarp jų:

2.1.1. akustinės sienelės, ribosiančios aplinkkelio skleidžiamą triukšmą į jam priklausančią sodybą, [...] (toliau vadinama ir – namų valdos žemės sklypas), kuri yra [duomenys neskelbiami];

2.1.2. įvažiavimų į jam nuosavybės teise priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...] ir Nr. [...]), suprojektuotus 2012 m. sausio 26 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-27 patvirtintame „Teritorijos šalia Išradėjų ir Aukštabalio gatvių sankirtos“ detalizajame plane (toliau vadinama – Detalusis planas), suprojektavimo Techniniame projekte;

2.1.3. žvyruotos gatvės keliamos taršos mažinimo: iš Savivaldybės gavo atsakymą, kad nurodyti įvažiavimai bus suprojektuoti, o „akustinė sienelė nepriklauso ir ji nebus projektuojama“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. kreipėsi į tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą dėl problemų, susijusių su akustinės sienelės projektavimu, žvyrkelio, esančio tarp Sprudeikos ir Daubos g., einančio palei jo namų valdos žemės sklypą, keliamo dulkėtumo mažinimu, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo būtinumo; buvo gautas atsakymas, kad bus atsižvelgta į jo pateiktą informaciją;

2.3. UAB „A“ (dabartinis pavadinimas – UAB „A“) (toliau vadinama ir - Projektuotojas) rengdamas Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą, nesilaikė teisės aktų reikalavimų:

2.3.1. nesivadovavo Detaliojo plano sprendiniais, kadangi šiame projekte nėra suprojektuoti įvažiavimai į žemės sklypus (kadastro Nr. [...] ir Nr. [...]), kaip tai nurodyta Detaliajame plane;

2.3.2. „norėdamas nuslėpti tikruosius transporto srautus, kad nereikėtų projektuoti akustinės sienelės, **Savivaldybei ir [Pareiškėjui] pateikė 20 metų senumo transporto srautų duomenis.** [...] Savivaldybė privalėjo pamatyti tokią klastotę ir įpareigoti UAB „A“ atlikti naują transporto srautų analizę“;

2.3.3. „UAB „A“, rengdamas Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą, visiškai neinformavo [...] C valdos savininkų, kad jų gyvenamoji valda patenka į pačią važiuojamąją Vidinio Aplinkkelio dalį. Savininkai [...] [B, pavardė Seimo kontrolieriui žinoma] iki pat šiol nėra informuoti apie rengiamą Techninį projektą. [...] [B] apie tai turėjo būti informuoti registruotu laišku, bet nei Techninio projekto organizatorius – Šiaulių miesto savivaldybė, nei Techninio projekto rengėjas – UAB „A“ gyvenamos valdos [...] savininkų [...] [B] neinformavo registruotais laiškais. Tokiu atveju iš [...] [B] atimta teisė pareikšti siūlymus, prieštaravimus ar skundus dėl Techninio projekto įgyvendinimo. Prie gyvenamosios valdos adresu [...] taip pat priklausytų Techniniame projekte numatyti akustinę sienelę“;

2.4. kreipusis į Savivaldybę dėl nurodytų problemų sprendimo yra pateikiami neišsamūs atsakymai arba atsakymai į nurodytus klausimus apskritai nėra pateikiami.

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo: „neišduoti leidimo „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“ statybos darbams, įpareigoti Techninio projekto organizatorių Savivaldybę ir rengėją UAB „A“ ištaisyti grubias klaidas Techniniame projekte [...], atsižvelgiant į mano prašymus, iš kurių pagrindiniai yra: suprojektuoti prie namų valdos [...] akustinę sienelę, suprojektuoti įvažiavimą į žemės sklypą, kurio kadastrinis Nr. yra [...], numatyti žvyrkelio dulkėtumo ir vandens nebuvimo šuliniuose problemų sprendimo būdus bei informuoti apie Techninį projektą kitų gyvenamųjų valdų savininkus.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Kartu su skundu pateiktuose dokumentuose nurodyta:

4.1. **Pareiškėjo 2014-06-25 kreipimesi „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais, sprendimo“, pateiktame tuometiniam Šiaulių visuomenės sveikatos centrui (pastaba: Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras 2015-09-18 įsakymo Nr. V-1060 1 punktu nuo 2016-04-01 reorganizavo biudžetines įstaigas, tarp jų – Šiaulių visuomenės sveikatos centrą, jungimo būdu prijungiant prie Vilniaus visuomenės sveikatos centro (po reorganizavimo Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos), kuriam perėjo visos Šiaulių visuomenės sveikatos centro, teisės, pareigos ir funkcijos, šio centro pavadinimas po reorganizacijos – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentas, toliau vadinama ir – Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamentas arba NVSC Šiaulių departamentas):**

„Šiaulių m. savivaldybė buvo paskelbusi konkursą „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbams atlikti. [...]. Aukštabalio g. tęsinio važiuojamoji dalis bus įrengta netoli mano gyvenamojo namo. Šia magistraline gatve sunkusis ir lengvasis autotransportas bus nukreiptas nuo Pramonės g. link Serbentų g. [...]. Pro mano sodybą visą parą vyks intensyvus transporto priemonių judėjimas. [...] labai pablogės mano gyvenimo sąlygos: nuo gatvės sklis didelis triukšmas, vibracija, ženkliai padidės užterštumas dėl išmetamųjų dujų [...]. Projektuotojas „A“ atraišė, kad akustinės triukšmo ir taršos sienelės įrengimas prie mano gyvenamosios valdos ([...]) projekte nenumatomas. [...].

Prašau paaiškinti:

a) ar projektuotojas privalo atlikti tyrimus dėl triukšmo ir taršos?

b) ar dėl minėtų priežasčių privalo būti įrengta akustinė triukšmo ir taršos sienelė prie mano gyvenamosios valdos [...]?

c) ar bus atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas?

[...]

Prašau paaiškinti:

a) ar bus imtasi ir kokių priemonių, apsaugant mano gyvenamą teritoriją nuo dulkių, triukšmo ir vibracijos, t. y. ar bus įrengta akustinė triukšmo ir taršos sienelė prie mano gyvenamosios valdos šalia žvyrkelio?

b) ar žvyrkelis bus laistomas vandenių, sumažinti dulkių taršai?

c) ar bus įrengti greitį ir transporto priemonės ribojantys ženklai, „kalneliai“?

d) kaip bus sprendžiama pėsčiųjų problema šviesiu ir tamsiu paros metu, kai vyks toks intensyvus eismas?

e) ar bus atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas?

Prašau Jūsų padėti išspręsti paminėtas problemas.“

4.2. Tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro 2014-07-07 rašte Nr. S-3362(1.24) „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais, sprendimo“, pateiktame Pareiškėjui:

„Informuojame, kad Šiaulių visuomenės sveikatos centro specialistai išnagrinėjo Jūsų pateiktą prašymą [...]. Gavus paraišką vertinimui, Šiaulių visuomenės sveikatos centro specialistai, vertindami projektavimo dokumentus, būtinai atsižvelgs į Jūsų prašyme pateiktą informaciją.“

4.3. UAB „A“ 2014-04-14 rašte Nr. 5-449, adresuotame Pareiškėjui – „mūsų projekto apimtyje akustinė sienutė neprojektuojama. Žvyrkelio rekonstravimas neįeina į mūsų projekto apimtį. Projektavimo darbus atliekame vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės administracijos patvirtinta projektavimo užduotimi“;

4.4. Pareiškėjo 2014-06-19 kreipimesi „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais, sprendimo“, pateiktame Savivaldybei:

„Šiaulių m. savivaldybė buvo paskelbusi konkursą „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbams atlikti. [...]. Aukštabalio g. tęsinio važiuojamoji dalis bus įrengta netoli mano gyvenamojo namo. Šia magistraline gatve sunkusis ir lengvasis autotransportas bus nukreiptas nuo Pramonės g. link Serbentų g. [...]. Pro mano sodybą visą parą vyks intensyvus transporto priemonių judėjimas. [...] labai pablogės mano gyvenimo sąlygos: nuo gatvės sklis didelis triukšmas, vibracija, ženkliai padidės užterštumas dėl išmetamųjų dujų, [...]. Dėl minėtų faktorių sumažinimo, prašau įpareigoti projekto rengėjus, kad projekte numatytų akustinės triukšmo ir taršos sienelės įrengimą prie mano gyvenamosios valdos – [...].

Prašau paaiškinti:

a) ar bus atlikti tyrimai dėl triukšmo ir taršos?

b) ar dėl minėtų priežasčių bus įrengta akustinė triukšmo ir taršos sienelė prie mano gyvenamosios valdos [...]?

2. [...] pro mano gyvenamąjį namą iki Aukštabalio g. tęsinio yra nutiestas žvyrkelis. Kai vyks Aukštabalio g. tęsimo darbai, šiuo žvyrkeliu visą darbo dieną važinės sunkioji kelių tiesimo autodarbių technika, tai reiškia, kad, kol bus vykdomi gatvės tiesimo darbai, mano gyvenamoji valda bus apgdaubta dulkių, o taip pat ir technikos triukšmo. Nutiesus Aukštabalio g. tęsinį, šiuo žvyrkeliu suintensyvės automobilių srautas, [...]. Bus keliama labai daug dulkių, triukšmo ir padidės vibracija. Žvyrkelyje nėra įrengta pėsčiųjų šaligatvių, nėra apšvietimo, todėl tiek šviesiu, tiek tamsiu paros metu iškils pavojus pėsčiųjų saugumui.

Prašau paaiškinti:

a) ar bus imtasi ir kokių priemonių, apsaugant mano gyvenamą teritoriją nuo dulkių, triukšmo ir vibracijos?

b) ar žvyrkelis bus laistomas vandenių, sumažinti dulkių taršai?

c) ar bus įrengti greitį ir transporto priemonės ribojantys ženklai, „kalneliai“?

d) kaip bus sprendžiama pėsčiųjų problema šviesiu ir tamsiu paros metu, kai vyks toks intensyvus eismas?

3. Savo reikmėms naudojame šulinio vandenį. [...]. Jei nebeturėsiu vandens šulinyje, kaip Šiaulių m. savivaldybė išspręs vandens tiekimo problemą.

Prašau paaiškinti:

a) kaip minėtu atveju Šiaulių m. savivaldybė suorganizuos švaraus ir šviežio vandens tiekimą į mano namus (o ypač žiemą), kad aš nepatirčiau didelių nepatogumų dėl vandens trūkumo ir kokybės?

4. [...]. Nutiesus Aukštabalio g. tęsinį daug minėtos gyvūnijos gali žūti gatvės važiuojamojoje dalyje.

Prašau paaiškinti:

a) ar bus įrengtos tinklinės apsauginės tvorelės, apsaugoti gyvūniją nuo patekimo į važiuojamąją dalį?

[...]. Prašau išsamių atsakymų į visus pateiktus klausimus.“

4.5. Savivaldybės administracijos Aplinkos skyriaus 2014-07-23 rašte Nr. SAP-289, adresuotame UAB „A“ projekto vadovui C – „rengiant Aukštabalio gatvės projektą prašome:

1. Projekto sprendinius parinkti naudojant ir pritaikant Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus rekomendacijas:

1.1. „Dėl dokumento „Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijos. Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10“ patvirtinimo“ patvirtintas 2010 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. V-88. **Atlikti triukšmo lygio modeliavimą ir parinkti tinkamas triukšmą mažinančias priemones.**

1.2. „Dėl dokumento „Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijos, Biologinės įvairovės apsauga APR-BĮA 10“, patvirtintas 2010 m. balandžio 1d. įsakymu Nr. V-90.

2. Numatyti priemones oro taršai mažinti statybos darbų ir gatvės eksploatavimo metu.

[...]. Persiunčiame 2014 m. birželio 19 d. X prašymą. Prašome išnagrinėti ir atsakyti, kaip projekto sprendiniuose bus sprendžiamos pareiškėjo išdėstytos problemos“;

4.6. Savivaldybės administracijos Aplinkos skyriaus 2014-07-23 rašte Nr. SAP-290 „Dėl problemų, susijusių su Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio projektavimo darbais“, pateiktame Pareiškėjui – „šiuo metu atsakyti tiksliai į Jūsų klausimus negalime, nes Jūsų minimas projektas dar neparengtas. Aplinkos skyrius persiuntė Jūsų prašymą prašymą projekto rengėjui UAB „A“ su prašymu išnagrinėti ir atsakyti, kaip bus sprendžiamos Jūsų rašte minimos problemos“;

4.7. UAB „E“ parengtame Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio – Serbentu, Aukštabalio, Išradėjų, Sembos, Statybininkų gatvėmis specialiojo plano, patvirtinto Savivaldybės tarybos 2003-07-24 sprendimu Nr. T-820 (toliau vadinama ir – Pietinio aplinkkelio specialusis planas), aiškinamajame rašte:

„3.2. Aplinkkelio planas. [...]. realiausiai pirmoje stadijoje būtų tiesti aplinkkelį kaip 2 judėjimo juostų (2 x 3,5 = 7,0 m) važ. dalimi su 2 x 1,5 m pločio kelkraščiais kelią. [...]. Tai užtikrintų iki 1500 automob. / dieną eismo pralaidumą. [...]. Be didelių pertvarkymų ateityje kelią galima pertvarkyti į 4 eismo juostų gatvę. [...]. 3.5. Sankryžos. Išradėjų ir Aukštabalio gatvių susikirtime numatoma vidutinio dydžio žiedinė sankryža. [...]. 3.7. Transporto eismo analizė ir prognozė. [...]. Šiaulių miesto transporto sistema ekologiniu aspektu yra išnagrinėta Vilniaus Gedimino technikos universiteto moksliniame darbe „Subalansuotos Šiaulių miesto transporto sistemos pagrindimas ekologiniu aspektu ir pasiūlymai neigiamo poveikio aplinkai mažinimas atskirai detalizuojant miesto centrinę dalį“, Vilnius, 2001 (toliau – VGTU–TS).

[...]. Transporto eismo intensyvumas kai kuriose, aplinkkelio įtakos gatvėse 2001 metais: [...].

Išvados. Jeigu priimsime, kad į aplinkkelį pasuks iki 10 % gretimų gatvių eismo, tai pirmaisiais aplinkkelio eksploatacijos metais vidutinis eismo intensyvumas gali siekti iki 1500 auto / d. tačiau neabejotina, kad šis srautas ateityje sparčiai didės ir aplinkkelį greitai reikės užbaigti pagal perspektyvinius parametrus.

[...]. 3.8. Poveikis aplinkai. [...]. Laukiami transporto srautai taip pat artimiausioje ateityje nebus dideli. Tuo pačiu ir teršalų kiekis nebus didelis.

[...] **triukšmo problema taip pat neturėtų būti aktuali, [...]. Išimtis sodyba [...], kur atstumas nuo kelio ašies iki gyvenamo namo yra 32 m. Šiam namui rekomenduotina langus pakeisti sandariais. [...] esančius gyvenamuosius namus, esančius 3,0 ir 10 m atstumu nuo kelio ašies, rekomenduojama nukelti. [...]**“;

4.8. **2013-01-25 projektavimo darbų užduotyje „Žiedinės sankryžos Aukštabalio ir Baltų gatvių sankirtoje įrengimas, Aukštabalio gatvės tarp Baltų ir Serbentų gatvių įrengimas, Serbentų gatvės tarp Aukštabalio ir esamos Serbentų gatvės įrengimas“** – „7. Statytojo pavedamos projektuotojui atlikti paslaugos: gatves suprojektuoti vadovaujantis Šiaulių miesto (pietinio) aplinkkelio – Serbentų, Aukštabalio-Išradėjų, Sembos, Statybininkų gatvėmis specialiuoju planu, [...].

I etapas. Projektuoti žiedinę Baltų ir Aukštabalio gatvių sankryžą. Projektuoti Aukštabalio gatvės įrengimą nuo Baltų iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio iki esamos Serbentų g. pabaigos pagal B2 kategorijos parametrus, perspektyvoje B1. Šiame etape planuoti dviejų judėjimo juostų važiuojamąją dalį, rengti vienšlaičiu nuolydžiu. [...].

II etapas. Sprendžiant Aukštabalio ir Baltų-Išradėjų gatvių sankryžą, suprojektuoti gatvės tęsinio įsijungimą į šią sankryžą.

Dviem etapams bus išrašomi du atskiri statybą leidžiantys dokumentai.

[...] projektuotojas privalo surinkti (statytojo vardu) papildomus privalomuosius statinio projekto rengimo dokumentus, reikiamas projektavimui sąlygas. Jei reikia, statytojo vardu atlikti poveikio kelių saugumui vertinimą ir kelių saugumo auditą. Jei reikia, statytojo vardu įvykdyti STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ VIII sk. [*pastaba*: šios skyriaus pavadinimas „Visuomenės informavimas apie numatomą statinių projektavimą ir visuomenės dalyvavimas svarstant statinių projektinius pasiūlymus“] reikalavimus.

Projektuotojas prisiima visą atsakomybę, kad projektas atitinka įstatymų, kitų teisės aktų, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas ir nepažeidžia valstybės, neįgaliųjų integracijos, visuomenės ir trečiųjų asmenų interesų“;

4.9. **Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2014-10-16 rašte Nr. (14-2)-D8-7651 „Dėl prašymo išaiškinti problemas, susijusias su Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo projektavimo darbais“**, adresuotame Pareiškėjui (kopija – Savivaldybei) – „Pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 8.3 punktą „Magistralinių ar krašto kelių tiesimas“ aplinkkeliams privalomas poveikio aplinkai vertinimas (toliau – PAV), o poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, kai atliekamas PAV, yra jo sudėtinė dalis. Parengta PAV ataskaita teisės aktų nustatyta tvarka turi būti paviešinta ir aptarta viešame susirinkime, gautos iš PAV subjektų, tarp jų ir iš institucijos, atsakingos už visuomenės sveikatą. Atsakinga institucija tik išnagrinėjusi PAV ataskaitą, PAV subjektų išvadas ir visuomenės pasiūlymų argumentuotą įvertinimą, priims sprendimą dėl Šiaulių aplinkkelio tiesimo galimybių. Sprendime nurodytos priemonės neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti, ar jo pasekmėms likviduoti turi būti suprojektuotos techniniame projekte, kurį derins už aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatą atsakingos institucijos, kurios spręs, ar suprojektuotos priemonės užtikrins aplinkos ir visuomenės sveikatos saugą. **Pagal Statybos įstatymo 23 straipsnio 7 dalies 5 punktą, institucija, išduodanti statybą leidžiantį dokumentą aplinkkelio statybai, privalo turėti projekto užsakovo pateiktą atsakingos institucijos galiojantį PAV sprendimą.**

[...] **aplinkkelio statyba ir su tuo tiesiogiai susijęs dulkių, triukšmo ir vibracijos padidėjimas yra normalus reiškinys, tačiau šių aplinkos taršos veiksnių išaugimas galėtų būti draudžiamas tuo atveju, kai tai viršytų teisės aktuose įtvirtintas ribines normas. Klausimai, susiję su žvyrkelio laistymu, turėtų būti nagrinėjami projekte bei projekte turėtų būti numatytos poveikio sveikatai ir aplinkai sumažinimo priemonės.**

[...] atsižvelgus į tai, kad gyvenamoji sodyba adresu [...] yra Šiaulių miesto teritorijoje [...], poveikį aplinkai (triukšmą, oro, vandens, dirvožemio užtaršą ir kitą neigiamą poveikį) mažinančių priemonių įgyvendinimas yra savivaldybių kompetencija“;

5. Skundo Seimo kontrolieriui tyrimo metu buvo kreiptasi į Savivaldybę, NVSC Šiaulių departamentą (tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą), Aplinkos apsaugos agentūrą (toliau vadinama – AAA) ir Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – Inspekcija) dėl informacijos, reikalingos skundo nagrinėjimui, pateikimo.

6. Iš **Savivaldybės** 2016-05-11 raštu Nr. S-1555 „Dėl informacijos pateikimo“ pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

6.1. „Pareiškėjas kreipėsi 2012-09-14 raštu „Dėl pietinio aplinkkelio (Serbentų g., Aukštabalio g., Išradėjų g., Sembos g.) III etapo projektavimo darbų, atsakyta 2012-10-18 [raštu] Nr. SG-548.

Kreipėsi 2014-02-05 raštu „Dėl informacijos pateikimo“, atsakyta 2014-02-05 [raštu] Nr. SG-130-11.

Kreipėsi 2014-02-25 raštu „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais, sprendimo“, atsakyta 2014-04-25 [raštu] Nr. SG-281-11.

Kreipėsi 2014-06-19, atsakyta 2014-07-23 [raštu] Nr. SAP-290 „Dėl problemų, susijusių su Šiaulių miesto aplinkkelio projektavimo darbais“.

Kreipėsi 2014-07-29 raštu „Dėl paaiškinimo, kodėl, viešai pristatant „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapas“ techninį projektą, nėra parodyta įvažiavimo į žemės sklypą, esantį [...], ir kitų klausimų“, atsakyta 2014-09-12 [raštu] Nr. SG-620.

Kreipėsi 2015-02-02 „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo projektavimo darbais, sprendimo“, atsakyta 2015-03-02 [raštu] Nr. SG-137.

Kreipėsi 2015-03-05 raštu „Dėl neatitikimų, susijusių su „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais“, atsakyta 2015-04-08 [raštu] Nr. SG-212.

Kreipėsi 2015-03-29 raštu „Dėl Aukštabalio gatvės tęsinio (tarp Baltų ir Serbentų gatvių) projekto statybos leidimo ir kitų klausimų“ [*pastaba*: šio kreipimosi data – 2015-04-29], atsakyta 2015-06-02 [raštu] Nr. SG-322.“

6.2. Savivaldybės taryba 2003-07-24 sprendimu Nr. T-820 patvirtino Pietinio aplinkkelio specialųjį planą. „Rengiant Pietinio aplinkkelio specialųjį planą transporto eismo analizė ir prognozė bei poveikio aplinkai analizė buvo atlikta remiantis 2001 metų duomenimis“;

6.3. „Šiaulių miesto savivaldybės taryba 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-27 „Dėl teritorijos šalia Išradėjų ir Aukštabalio gatvių sankirtos Šiauliuose detaliojo plano patvirtinimo“ patvirtino [...] [Detalųjį planą]. [...]. **Detaliojo plano sprendiniuose buvo numatyta galimybė iš Aukštabalio gatvės įrengti įvažiavimus į žemės sklypus, kurių kadastriniai Nr. [...] (brėžinyje apribotas taškais [...]) ir Nr. [...] (brėžinyje apribotas taškais [...]).**

Pažymime, kad, atsiradus poreikiui žemės sklypą panaudoti pagal paskirtį ir/ar statyti jame statinius bei vykdyti ūkinę veiklą, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo bei kitų statybą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka rengiamas statybos projektas kartu suprojektuojant reikalingą (-us) įvažiavimą (-us) į žemės sklypą, pagal poreikį nustatant ar tikslinant įvažiavimo (-ų) techninius parametrus (priklausomai nuo būsimos statinių išdėstymo žemės sklype ir panašiai).

6.4. Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo statybos techninis projektas [...] **patvirtintas 2015-03-03 dienos Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-263** (pridedama). Statybą leidžiantis dokumentas išduotas 2015 m. lapkričio 20 d. Statybos darbai nėra pradėti vykdyti. Objektas yra įtrauktas į 2016–2018 metų Šiaulių miesto savivaldybės veiklos planą. Einamuoju laikotarpiu reikalingos lėšos darbams atlikti nėra numatytos. II etapo, Tauro gatvės tęsinio įsijungimas į

Aukštabalio ir Baltų-Išradėjų gatvių sankryžą, projektavimo darbai nėra pilnai užbaigti, vyksta žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūros.

6.5. „[...] sprendime [kuriuo patvirtintas Detalusis planas] yra numatytos ir įvažiavimų į žemės sklypus realizavimo sąlygos. Sprendimo 2.2 punktas nurodo: „sklypo užstatymas galimas įrengus būtinus inžinerinius tinklus ir susisiekimo infrastruktūrą, numatytą detaliojame plane (ne eilės tvarka šie darbai atliekami detaliojo plano įgyvendintojo lėšomis).“

[...]. „Techniniame projekte įvažiavimas į pareiškėjo žemės sklypą [...] yra numatytas ir suprojektuotas (pridedama brėžinio dalis iš Susisiekimo ir sklypo sutvarkymo dalies).

Detalioju planu vadovautasi, tačiau projekto sprendiniai turi būti tinkami ir saugumo požiūriu. Įvažiavimas iš projektuojamos Aukštabalio g. (gatvės kategorija B1) į sklypą Nr. [...] yra netinkamas saugumo atžvilgiu, įvažiavimų / išvažiavimų atstumai turi atitikti STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, reikalavimus (reglamento I lentelė. Minimalūs atstumai tarp sankryžų ir įvažiavimų / išvažiavimų). Kadangi nėra aišku, kada bus vykdomi statybos darbai, o per tą laiką gali žymiai pakisti situacija, todėl buvo pasiūlyta įvažiavimą daryti iš Išradėjų g. (gatvės kategorija C1) kartu su įvažiavimu į sklypą Nr. [...]. Šis įvažiavimas gali būti numatomas rengiant darbo projektą ir Statytojui pritarus.“

6.6. Į Seimo kontrolieriaus prašymą „*informuoti, ar 2014-08-13 vykęs Techninio projekto viešas svarstymas buvo protokoluojamas, jei taip – pateikti tai patvirtinančių dokumentų kopijas, jei ne – nurodyti kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių; ar viešo svarstymo metu buvo pateikti pasiūlymai, pastabos, skundai dėl Techninio projekto, jei taip – ar į juos buvo atsižvelgta teisės aktų nustatyta tvarka, jei taip – kaip, kada, į kokius pasiūlymus atsižvelgta, jei nebuvo – nurodyti, dėl kokių priežasčių; ar buvo rengiamas pakartotinis viešas svarstymas, jei taip – kada, koku būdu apie jį buvo informuota visuomenė, jei ne – kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių*“, buvo atsakyta: „Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ 60 punktu, šiuo konkrečiu atveju su parengtais projektiniais pasiūlymais supažindinti visuomenę nebuvo privaloma, kadangi 2003 m. liepos 24 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-820 „Dėl specialiojo plano patvirtinimo“ buvo patvirtintas bendra tvarka parengtas specialusis planas Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio – Serbentų, Aukštabalio, Išradėjų, Sembos, Statybininkų gatvėmis. Atsižvelgiant į tai, kas parašyta aukščiau, protokolai nebuvo rašomas.“

6.7. Į Seimo kontrolieriaus prašymą „*informuoti, ar namų valdos [...] savininkai buvo informuoti apie Techninio projekto rengimą, jei taip – kada ir koku būdu buvo informuoti, jei ne – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių, jei turėjo būti informuoti, bet nebuvo – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių*“, atsakyta: „UAB „A“ informavo, kad visuomenės informavimas apie Techninio projekto rengimą buvo atliktas vadovaujantis STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ VIII skyriaus nuostatomis.“

6.8. Į Seimo kontrolieriaus prašymą „informuoti, ar rengiant Techninį projektą buvo atliekamas poveikio aplinkai ir sveikatai vertinimas, jei taip – nurodyti, kada, kokiais teisės aktais vadovaujantis atlikta, kas atliko, kokie duomenys, susiję su triukšmo lygiu ir dulkėtumu teritorijoje šalia pareiškėjo namų valdos [...], nustatyti, jei nebuvo atliekamas – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių, jei turėjo būti atliktas, bet nebuvo – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių“, buvo atsakyta: „Techninio projekto poveikio aplinkai ir sveikatai vertinimas nebuvo atliekamas. Projektas, vadovaujantis „Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo“ 1996 m. rugpjūčio 15 d. Nr. 1-1495 I priedu, nepatenka į planuojamus ūkinės veiklos rūšių sąrašus, galinčius turėti poveikį aplinkai.

Suprojektuotas objektas, dviejų eismo juostų gatvė, taip pat neatitinka LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 13 d. įsakyme Nr. V-474 „Dėl Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimo suteikimo“ numatytų atvejų, kai planuojamai ūkinei veiklai turi būti atliekamas PVSU.

Pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 10 sąrašo „Inžineriniai statiniai“ 10.7 punktą, „Kelių, turinčių keturias ar daugiau eismo juostų, tiesimas ar kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas,

įrengiant juose keturias ar daugiau eismo juostų (kai tiesiamas ar rekonstruojamas trumpesnis kaip 10 km, bet ilgesnis kaip 2 km nenutrūkstamas kelio ruožas“, būtina atlikti poveikio aplinkai vertinimą, tačiau šiuo atveju projektuojamos gatvės ruožas yra trumpesnis už nurodytą įstatyme.“

6.9. Į Seimo kontrolieriaus prašymus „*informuoti, ar rengiant Techninį projektą buvo nustatomas aplinkos triukšmo lygis teritorijoje šalia pareiškėjo namų valdos [...], matavimo būdu / akustinio modeliavimo būdu, jei taip – nurodyti, kada, koku būdu nustatomas, koks triukšmo lygis nustatytas, jei buvo nustatyta, kad būsimas kelias padidins triukšmo lygį aplinkoje – ar buvo imtasi priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ir (ar) mažinti; jei buvo imtasi priemonių – nurodyti, kada ir kokių, jei nebuvo imtasi jokių priemonių – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių; informuoti, ar Techniniame projekte suprojektuota akustinė sienelė būsimo kelio kelsiančio triukšmo mažinimui ties pareiškėjo namų valdos žemės sklypu, jei taip – pateikti tai patvirtinančius duomenis, jei ne – nurodyti, kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių*“, buvo atsakyta: „**Triukšmo lygis, akustinio modeliavimo būdu, rengiant techninį projektą nebuvo nustatomas.** Šiuo klausimu UAB „A“ informavo, kad „Šiaulių miesto Triukšmo prevencijos planas“, patvirtintas Šiaulių miesto savivaldybės 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-175, savo apimtyje triukšmo lygio projektuojamoje darbų zonoje pilnai nevertino ir šioje zonoje ribiniai triukšmo lygiai yra leistini. Tačiau šie duomenys yra tik teoriniai, todėl, pilnai įgyvendinus „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio“ etapus, tikslinga atlikti natūrinius triukšmo matavimus ir tada spręsti apie triukšmą mažinančias priemones, jei to reikia.

[...]. Pagal Specialųjį planą [Pietinio aplinkkelio specialųjį planą], [...], Aukštabalio g. numatyta 4 eismo juostų. **Šiuo projektu yra suprojektuota 2 eismo juostų gatvė. Perspektyvoje, kai atskiru etapu bus rengiama (projektuojama) 4 eismo juostų gatvė, kaip numatyta Specialiajame plane, bus sprendžiamas klausimas dėl triukšmą mažinančių priemonių įrengimo.**

[...]. Šiuo klausiniu UAB „A“ informavo, kad „visi galimi transporto srautai projektuojamose gatvėse yra tik teoriniai, nepriklausomai, kurių metų prognozėmis šie srautai nustatyti. Kadangi projektuojamos gatvės visiškai pakeis eismo srautus, tikslus srautus bus galima nustatyti ir perskaičiuoti srautų prieaugį tik įrengus gatves. Tuomet pagal faktinę informaciją bus galima modeliuoti įvairias priemones nuo triukšmo, jeigu triukšmo lygis bus neleistinas.“

6.10. Į Seimo kontrolieriaus prašymą „*informuoti, ar Techninio projekto rengimo metu buvo sprendžiamas klausimas dėl žvyruoto kelio iki Daubos g. dulketumo mažinimo, jei taip – nurodyti, koku būdu buvo sprendžiama, kas nuspręsta, koku būdu numatoma šią problemą išspręsti, jei ne – kuo vadovaujantis ir dėl kokių priežasčių; jei turėjo būti sprendžiamas, bet nebuvo – nurodyti, kada ir koku būdu planuojama šią problemą išspręsti, kas ir kokių veiksmų turėtų būti imtis dėl šios problemos išsprendimo*“, buvo atsakyta: „Techninio projekto rengimo metu nebuvo sprendžiamas klausimas dėl žvyruoto kelio iki Daubos g. dulketumo mažinimo.

[...]. Šiaulių miesto savivaldybė 2016 metų sausio 1 dienai turėjo 112,1 km kelių su žvyro danga ir 53,9 km kelių su grunto danga. Žvyruotų gatvių dulketumo mažinimas yra vykdomas vadovaujantis Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 20 d. sprendimu Nr. T-430, šiuo sprendimu patvirtinta „Šiaulių miesto žvyruotų gatvių asfaltavimo 2008 m. programa“ (gatvių sąrašas eilės tvarka), Tarybos 2015 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T-246, šiuo sprendimu patvirtintas „Šiaulių miesto gatvių su žvyro danga dangos viršutinio sluoksnio pagerinimo, kai dalis darbų vertės finansuojama paramos teikėjo lėšomis, tvarkos aprašas“.

6.11. „**Planuojame ateityje, atliekant projekto įgyvendinimo darbus, į techninio darbo projekto rengimo darbų apimtį įtraukti įvažiavimų į žemės sklypus Nr. [...], Nr. [...] projektavimą. Projektuojant atskiru projektu 4 eismo juostų Aukštabalio gatvę (kaip numatyta Specialiajame plane), atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir esant būtinybei įrengti triukšmą mažinančias priemones.**“

6.12. Pareiškėjo 2015-02-02 kreipimesi (registracijos Nr. GP-95) „Dėl problemų, susijusių su „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbais, sprendimo“, pateiktame Savivaldybei, nurodyta – „2014 m. birželio 19 d. raštu kreipiausi į [...] savivaldybės administracijos aplinkos skyrių dėl paaiškinimo, kaip Šiaulių miesto savivaldybės administracija

(kaip projekto organizatorius), spręš problemas, pateiktas rašte. [...]. Šias problemas esu pateikęs ir techninio projekto vykdytojui UAB „A“, [...], tačiau išsamaus ir aiškaus atsakymo nesu gavęs. [...] prašau Jūsų išsamaus ir aiškaus atsakymo, kaip yra sprendžiamos 2014 m. birželio 19 d. mano prašyme pateiktos problemos“;

6.13. **Savivaldybės administracijos 2015-03-02 rašte Nr. 1G-137 „Dėl projekto“, adresuotame Pareiškėjui**, nurodyta – „informuojame, kad Aukštabalio gatvės (tarp Baltų ir Serbentų gatvių) projekto atitiktis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams bus vertinama LR Statybos įstatymo ir statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ nustatyta tvarka. STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 9 priede yra numatyta visų tikrinančių projektus subjektų kompetencija. Šiuo metu projektas dar nepateiktas Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ statybos leidimui gauti“;

6.14. **Savivaldybės 2015-04-08 rašte Nr. 1G-212, adresuotame Pareiškėjui – „UAB „A“ techninis projektas parengtas remiantis UAB „E“ 2003 metais parengtu Šiaulių miesto (pietinio) aplinkkelio – Serbentų, Aukštabalio, Išradėjų, Sembos, Statybininkų gatvėmis, specialiuoju planu. Tai yra pagrindinis išėities duomuo, kuris įtakoja techninius sprendinius. Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. priimtame „Triukšmo prevencijos veiksnių plane“ transporto srautai parengto techninio projekto zonoje nėra vertinami. [...] specialiajame plane ir Triukšmo prevencijos veiksnių plane duomenys yra daugiau teoriniai. Nustatyti tikslius duomenis, kol nėra įgyvendintas visas „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio“ projektas, praktiškai neįmanoma.**

[...] specialusis planas buvo parengtas ir tiesioginio poveikio dabartinių savininkų ir naudotojų gyvenimo sąlygoms vertinimas atliktas tuo metu, kai šis Vyriausybės nutarimas [2004-07-16 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 920] galiojo.

[...] triukšmo lygis projektavimo darbų zonoje nėra pilnai vertinamas. Pagal dabartinį planą matome, kad projektuojamoje zonoje ribiniai triukšmo lygiai yra leistini. Šie duomenys yra teoriniai, todėl bus siūloma pilnai įgyvendinus „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio“ etapus atlikti natūrinius triukšmo matavimus ir tada spręsti apie triukšmą mažinančias priemones, jei to reikia.

[...]. Dabartinis reikalavimas įrengti nuovažą į žemės sklypą [...] yra sunkiai įgyvendinamas, nes projektuojamame etape kelias projektuojamas 1 eismo juostos ir nuovažą patektų į išplatėjimo zoną, kur prasideda 2 eismo juostos. Šis sprendinys būtų nesaugus ir projektuotojai tokios atsakomybės negali prisiimti. Kai bus įgyvendintas pilnas Šiaulių aplinkkelio visų etapų projektas, tai tada nuovažos įrengimas atitiks visus saugumo reikalavimus ir bus galima ją įrengti.“

7. Iš AAA 2016-04-15 raštu Nr. (28.6)-A4-3937 „Dėl informacijos pateikimo“ pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta: „Aplinkos apsaugos agentūra [...], kaip atsakinga institucija poveikio aplinkai vertinimo procese, nėra nagrinėjusi, koordinavusi ir priėmusi sprendimų dėl „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“ projekto poveikio aplinkai vertinimo proceso. P. X (toliau – Pareiškėjas) nei žodžiu, nei raštu nesikreipė į AAA dėl skunde nurodytų problemų išsprendimo.“

8. Iš NVSC Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) 2016-03-29 raštu Nr. S-1513-(1.24) „Dėl informacijos pateikimo“ ir NVSC Šiaulių departamento 2017-02-03 elektroniniu paštu pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

8.1. „Informuojame, kad medžiaga, susijusi su X, Šiaulių visuomenės sveikatos centre [...] buvo nagrinėjama:

- 2012-04-05 dėl Žemės sklypo, [...], detalaus plano derinimo (paraiškos registracijos Nr. PTPD-80). [...];

- 2015-12-21 ŠVSC gavo [...] Inspekcijos [...] Šiaulių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus [toliau vadinama ir – Inspekcijos Šiaulių skyrius arba Šiaulių skyrius] persiūtą nagrinėjimui pagal kompetenciją X [2015-12-07] skundo kopiją (registruota 2015-12-21 Nr. GS-(242)1.23) [pastaba: dalis skundo turinio yra pateikta šios pažymos 9.3

papunktyje]. 2015-12-22 raštu Nr. 8-6056(1.23) X ir [...] **[Inspekcijos Šiaulių skyriui] buvo pateiktas atsakymas, kad Šiaulių visuomenės sveikatos centras negavo vertinimui Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo techninio projekto. Gavus minėtą projektą, vertinant bus atsižvelgta į skunde pateiktą informaciją bei problemas.**“

8.2. **„iki šiol ŠVSC dar nepateiktas vertinimui Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo techninis projektas, Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo Poveikio aplinkai vertinimo ataskaita bei Poveikio visuomenės sveikatos vertinimo ataskaita. Gavus minėtus dokumentus, vertinant bus atsižvelgta į X skunde pateiktą informaciją bei problemas.“**

8.3. „įvyko nesusipratimas dėl projekto pavadinimo formuluočių (I, II, III etapas), dėl ko buvo suklaidinti skundą nagrinėjantys specialistai. Buvo gautas ir išnagrinėtas „Žiedinės sankryžos Aukštabalio ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“ projektas. Pateikėme Statinio projektavimo dokumentų vertinimo pažymą 2015-06-08, Nr. SPD-268. I-o etapo projektas buvo vertinamas su intencija, kad bus pateikti kiti projekto etapai, kuriuose ir bus galimybė įvertinti triukšmo poveikį sveikatai bei pateikti detalias prevencines priemones.

Tačiau nei II-o nei III-o etapo projektavimo dokumentų negavome, todėl neturėjome galimybės išsamiai atsakyti į gerb. X rūpinimus klausimus.“

8.4. iš Inspekcijos Šiaulių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus gavome raštą 2015-12-21 „Dėl skundo persiuntimo pagal kompetenciją“ Nr. 2D-19736-(19), į kurį atsakėme X bei [...] [Inspekcijos Šiaulių skyriui].

Apgailestaujame, tačiau Jūsų minimo rašto [Inspekcijos 2016-03-16 rašto] iš Inspekcijos negavome.“

9. Iš **Inspekcijos** 2016-04-07 raštu Nr. 2D-4725-(19.17) „Dėl Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo statybos“ ir 2017-02-02 elektroniniu paštu pateiktų paaiškinimų ir dokumentų nustatyta:

9.1. „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo statybos darbai nėra pradėti. Informacijos apie statybos pradžią, rangovo ir pagrindinių statybos sričių vadovų pasamdymą ar paskyrimą statytojas – Šiaulių miesto savivaldybės administracija Inspekcijos Šiaulių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriui nėra pateikusi.

Papildomai informuojame, kad Šiaulių miesto savivaldybės administracija, pagal projektuotojo UAB „A“ (projekto vadovas F) parengtą statinio projektą „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“, 2015-11-20 išdavė statybos leidimą Nr. LNS-61-151120-00200.“

9.2. informacija dėl Visuomenės sveikatos centro veiksmų derinant [...] „Projektą“ Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ yra pateikta Inspekcijos 2016-03-16 rašte Nr. 2D-3579(7.9) (pridedama). Atsakymo į minėtą raštą Inspekcija nėra gavusi.“

9.3. **Pareiškėjo 2015-12-07 skunde „Dėl Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“, techninio projekto viešinimo procedūrų pažeidimų bei neatitikimo teritorijų planavimo dokumentams, atsakymų nepateikimo, akustinės sienelės nesuprojektavimo šalia [...], informacijos nepateikimo, susijusio su žemės paėmimu visuomenės poreikiams Šiaulių mieste, žmogaus teisių pažeidimo ir kitų grubių pažeidimų“**, adresuotame Inspekcijai, nurodyta – „[...] prašau Jūsų išsamaus išaiškinimo dėl Savivaldybės ir UAB „A“ veiksmų:

[...]

2. Ar yra pažeistos mano ir mano šeimos, kaip piliečių žmogaus teisės bei pažeista mano ir mano šeimos teisė gyventi sveikoje aplinkoje?

3. ar prie namų valdos [...] UAB „A“ Techniniame projekte privalėjo suprojektuoti akustinę sienelę?

[...]

13. Ar privalėjo Savivaldybė numatyti kokias tai priemones, dėl geriamo vandens praradimo šuliniuose mano gyvenamoje valdoje [...] dėl Aplinkkelio tiesimo darbų?

14. Ar privalėjo Savivaldybė ir UAB „A“ numatyti Techniniame projekte kokias tai priemones šalia gyvenamųjų valdų [...] esančio žvyrkelio dulketumui sumažinti Aplinkkelio tiesimo darbų metu ir po to?

15. Ar privalėjo UAB „A“ numatyti Techniniame projekte kokias tai priemones (tvoreles) dėl laukinės gyvūnijos patekimo ir Aplinkkelio važiuojamąją dalį?

[...]

18. Ar UAB „A“ privalo atlikti prognozuojamo triukšmo modeliavimą ir jei privalo atlikti, tai kodėl neatliko?

19. Ar UAB „A“ privalo atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ir poveikio aplinkai vertinimą?

[...]

21. Ar UAB „A“ [...] nurodyti transporto srautai yra pateikti iš 2003 m. patvirtinto Aplinkkelio specialiojo plano aiškinamojo rašto, kuriame transporto srautai apskaičiuoti vadovaujantis 1995-2000 metų duomenimis ar tie transporto srautai yra pateikti naujai?

22. Ar UAB „A“, rengdamas Techninį projektą, nenusižengė įstatymams [...]

[...]

24. [...] ar UAB „A“ privalo vadovautis [...] Transporto organizavimo Šiauliuose specialiuoju planu, [...]

[...]

Prašau asakyti į kiekvieną punktą atskirai, pateikiant išsamius atsakymus.“

9.4. Inspekcijos Šiaulių skyriaus 2016-01-12 rašte Nr. 2D-432-(19.2) „Dėl 2015-12-07 skundo nagrinėjimo“, pateiktame Pareiškėjui, nurodyta:

„pagal projektuotojo UAB „A“ [...] parengtą statinio projektą „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo, 2015-11-20 išdavė statybos leidimą Nr. LNS-61-151120-00200. Per informacinę sistemą „Infostatyba“ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos įgaliotas valstybės tarnautojas paskelbė įstaigas ([...], Šiaulių visuomenės sveikatos centras, [...]), kurios privalo pagal kompetenciją patikrinti statinio atitiktį nustatytiems reikalavimams. Visi privalėję projektą tikrinti subjektai pritarė projekto sprendiniams. UAB „H“ atliko projekto ekspertizę [...].

[...] **Šiaulių skyriaus specialistas atliko pirmiau minėto statybos leidimo išdavimo teisėtumo patikrinimą [...] ir 2016-01-07 surašė statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą [...]. Patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta. Statinio projektas neprieštaruoja teritorijų planavimo dokumentams.**

[...]. Šiaulių skyrius 2015-12-15 raštu Nr. 2D-19379-(19.2) [...] Jus informavo, kad Jūsų skundas [*pastaba*: Pareiškėjo 2015-12-07 skundas], kuriame dalis keliamų klausimų nagrinėjimui pagal kompetenciją nėra priskirtini Inspekcijai, nagrinėjimui pagal kompetenciją persiustas [...], Šiaulių visuomenės sveikatos centrui, [...].“

9.5. Inspekcijos 2016-03-16 rašte Nr. 2D-3579(7.9) „Dėl informacijos pateikimo“, adresuotame tuometiniam Šiaulių visuomenės sveikatos centrui“ nurodyta:

„[Inspekcijos] Šiaulių skyrius 2015-12-07 skundą 2015-12-15 raštu [...] persiuntė nagrinėti Šiaulių visuomenės sveikatos centrui.

Šiaulių visuomenės sveikatos centras 2015-12-22 raštu [...] informavo apie 2015-12-07 skundo nenagrinėjimo aplinkybes. Inspekcijos nuomone 2015-12-07 skunde pareiškėjas netiksliai nurodė projekto, susijusio su 2015-12-07 skunde pateiktais klausimais, pavadinimą. [...] sistemoje „Infostatyba“ [...] pateikti duomenys apie „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo statybos projektas“ projektą (toliau – projektas). [...]. Projektui pritarė ir Šiaulių visuomenės sveikatos centras. [...].

Prašome Šiaulių visuomenės sveikatos centrą įvertinus IS „Infostatyba“ pateiktą projektą, kuriam pritarė ir Jūsų institucija, atsakyti pagal kompetenciją pareiškėjui į 2015-12-07 skunde pateiktus klausimus [...].“

9.6. Inspekcijos 2016-04-06 rašte Nr. 2D-4566(7.9) „Dėl Jūsų 2016-02-12 skundo“, pateiktame Pareiškėjui, nurodyta:

„[...] Informuojame, kad Inspekcija 2016-03-16 raštu kreipėsi į Šiaulių visuomenės sveikatos centrą su prašymu, pagal kompetenciją įvertinus projektą, atsakyti Jums į 2015-12-07 skunde pateiktus klausimus.

Šiaulių skyrius nagrinėdamas Jūsų 2015-12-07 skundą atliko statybos leidimo išdavimo teisėtumo patikrinimą ir surašė statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą [...]. Apie statybos leidimo patikrinimo rezultatus Šiaulių skyrius informavo Jus 2016-12-12 raštu [...], kuriame nurodė, kad tikrinant statybos leidimą pažeidimų nenustatyta.“

9.7. Inspekcijos 2017-01-24 rašte Nr. 2D-877(7.9) „Dėl Jūsų skundo“, pateiktame Pareiškėjui, nurodyta:

„Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) gavo Jūsų 2016-11-03 skundą (toliau – 2016-11-03 skundas), kuriame keliate klausimus dėl Inspekcijos atsakymo 2016-04-06 Nr. 2D-4566(7.9) (toliau – 2016-04-06 raštas), nagrinėjant Jūsų 2016-02-12 skundą (toliau – 2016-02-12 skundas).

2016-11-03 skunde nurodote, kad į pateiktą 2016-02-12 skundą [...] Inspekcija „<...> 2016 m. balandžio 6 d. atsakė raštu Nr. 2D-4566 (7.9), kuriame išdėstytas atsakymas manęs netenkina bei sprendimą pagrindžiantys argumentai neatitinka tikrovės [...]“.

[...] Pagal IS „Infostatyba“ esančius duomenis projektui pritarė derinančioji institucija – Šiaulių visuomenės sveikatos centras.

Inspekcijai teisės aktų nustatyta tvarka nėra priskirta prievolė vertinti projektų atitikimą teisės aktų nustatytiems reikalavimams susijusiems su visuomenės sveikatos sauga.

Dėl projekto pristatymo visuomenei.

[...]. Inspekcija nenagrinėja aplinkybių dėl netinkamai atliktų viešo susirinkimo procedūrų susijusių su visuomenės dalyvavimu svarstant statinių projektinius pasiūlymus.

Remiantis minėtos Statybos įstatymo redakcijos 32 str. nuostatomis, nagrinėjamu atveju, projekto viešinimo procedūros neatliekamos.

Dėl įvažiavimo nesuprojektavimo.

[...]. Šiaulių miesto savivaldybės administracija atsakydama Jums į minėtą klausimą 2016-01-29 rašte Nr. 1G-74 nurodė, kad projektuotojas „<...> UAB „A“ rengdamas Techninį projektą vadovavosi patvirtintais teritorijų planavimo dokumentais, kiek tai neprieštaravo statybos techniniams reglamentams bei kitiems galiojantiems teisės aktams, reglamentuojantiems projektavimą ir statybą <...> 2012 m. sausio 26 d. Savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T-27 „Dėl teritorijos šalia Išradėjų ir Aukštabalio gatvių sankirtos Šiauliuose detaliojo plano patvirtinimo“ <...> 2.2 punktas nurodo „sklypo užstatymas galimas įrengus būtinus inžinerinius tinklus ir susisiekimo infrastruktūrą, numatytą detaliojame plane (ne eilės tvarka šie darbai atliekami detaliojo plano įgyvendintojo lėšomis)“.

Planavimo dokumentų rengimo taisyklių 327 p. nurodyta, kad detalieji planai galioja neterminuotai arba tol, kol parengiami ir patvirtinami juos keičiantys detalieji planai.

Aplinkybė, jog projekte nenurodytas įvažiavimas nekeičia detaliojame plane numatyto įvažiavimo, į 2016-11-03 skunde nurodytą žemės sklypą, įrengimo galimybes.

Dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrų.

2016-11-03 skundo 3 p. Privalomo poveikio aplinkai neatlikimas nurodyta, kad „Eilė Šiaulių miesto savivaldybės raštų <...> leidžia suprasti, jog tvirtinant Vidinio aplinkkelio specialųjį planą poveikio aplinkai vertinimas nebuvo atliktas“.

[...]. **Inspekcijai teisės aktų nustatyta tvarka nėra priskirta prievolė priimti sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo reikalingumo.**

[...]. Dėl galimybės atlikti poveikio aplinkai vertinimo procedūras nagrinėjamu atveju Inspekcija kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą (toliau – Agentūra).

Inspekcijai pateiktame Agentūros rašte nurodyta, kad poveikio vertinimo aplinkai įstatymo 7 str. 1 d. numatytos atrankos atliekamai planuojamai ūkinei veiklai, nagrinėjamu atveju projekte numatytam Baltų, Išradėjų, Serbentų, Aukštabalio gatvių tiesimui, daryti nereikia. Agentūra minėtame rašte nurodė, kad „Agentūros nuomone, „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio iki esamos Serbentų g. įrengimo, Šiaulių mieste I statybos etapo – statybos projektas“ gali būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo <...> Agentūra, kaip atsakinga institucija PAV procese, nuo 2014-07-01 vykdanči priskirtas funkcijas, nėra gavusi prašymo/reikalavimo dėl PAV procedūrų taikymo <...>“. **Agentūros nuomone projekte numatytiems sprendiniams „<...> įvertinti ir numatyti bei užtikrinti planuojamos ūkinės veiklos poveikį gyventojų sveikatai, turėtų būti atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas bei numatytos priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią“.**

Pažymėtina, kad projektui pritarė Šiaulių visuomenės sveikatos centras, kuriam teisės aktai numato prievolę tikrinti statinių projektus siekiant užtikrinti, kad planuojant ūkinę veiklą, galinčią turėti neigiamą poveikį sveikatai, teisės aktų nustatyta tvarka būtų atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

Dėl galimo vandens dingimo klausimo neišsprendimo.

[...]. Remiantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo bei Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis dėl 2016-11-03 skunde nurodytų aplinkybių susijusių su galimu vandens dingimu turite kreiptis į Šiaulių miesto savivaldybės administraciją.

Statybos ar rekonstravimo projektu sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka pagal kompetenciją tikrino Statybos įstatymo (redakcijos, galiojusios leidimo išdavimo metu) 23 str. 15 dalyje nurodytos institucijos ir subjektai.

[...]. Atsižvelgiant į išdėstytą Inspekcijai nėra pagrindo naikinti 2016-04-06 raštu Nr. 2D-4566(7.9) priimto sprendimo. Dėl Jūsų prašymo tenkinti 2016-02-12 rašte (reg. Nr. 3D-342) suformuluotus prašymus Jums buvo atsakyta Inspekcijos 2016-04-06 raštu Nr. 2D-4566(7.9).“

10. Iš Savivaldybės internetiniame tinklalapyje (www.siauliai.lt) pateiktos informacijos ir dokumentų nustatyta:

10.1. **Transporto organizavimo Šiaulių mieste specialiajame plane**, patvirtintame Savivaldybės tarybos 2015-10-08 sprendimu Nr. T-268 (toliau vadinama – Transporto organizavimo specialusis planas):

„1.1.1. Šiaulių miesto aplinkkelių tinklas.

Specialiuoju planu numatoma Šiaulių m. sav. teritorijos aplinkkelių tinklą papildyti nauju vidiniu miesto aplinkkeliu. Planuojama, kad vidinį Šiaulių miesto aplinkkelį sudarys P. Motiekaičio g., Radviliškio g., Dubijos g., Serbentų g. ir jos tęsinys, atkarpa tarp Išradėjų g. ir Serbentų g. tęsinio, Baltų g. ir Gilijos g.

[...]

Siekiant užtikrinti tinkamą vidinio aplinkkelio transporto eismo laidumą, eismo saugumą ir sklandumą, gatvėms, sudarančioms vidinį aplinkkelį, nustatoma B1 kategorija. Taip pat vidinio aplinkkelio ir kitų pagrindinių Šiaulių miesto gatvių sankryžos turi būti pertvarkomos į žiedines sankryžas.

[...]

Vidiniame aplinkkelyje įrengiamos žiedinės sankryžos:

Baltų g. – Išradėjų g. – Aukštabalio g. tęsinys – Tauro g. – planuojama gatvė;

[...]

Svarbu pažymėti, kad teritorijose, kuriose yra viršijamas automobilių transporto maksimalus leistinas triukšmo lygis, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo

dokumentus ar techninius projektus turi būti projektuojamos, o statybos metu įrengiamos triukšma mažinančios sienelės“;

10.2. Šiaulių miesto gatvių, kelių jungčių tarp aplinkkelių ir miesto rajonų nutiesimo ir modernizavimo III etape numatyti statybos etapai: „I statybos etapas. „Aukštabalio g. įrengimo nuo Baltų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. Šiaulių mieste“, „II statybos etapas. Tauro g. tęsinio įsijungimas į žiedinę sankryžą.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

11. Lietuvos Respublikos **viešojo administravimo įstatymo** (redakcijos, galiojusios iki 2017-03-31):

1 straipsnis – „Šis įstatymas [...] garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“;

2 straipsnis – „14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

15. Skundas – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti“;

23 straipsnis – „1. Kiekvienas viešojo administravimo subjektas privalo priimti skundus ir juos nagrinėti pagal įgaliojimus. [...]“

12. **Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių**, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (toliau vadinama – Prašymų nagrinėjimo taisyklės) (redakcijos, galiojusios nuo 2012-07-25 iki 2015-09-01):

„5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į instituciją prašant administracinės paslaugos – išduoti leidimą (licenciją), dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą; nustatytą tvarka pateikti institucijos turimą informaciją; priimti administracinį sprendimą – įsakymą, potvarkį ar nustatytą tvarka kitą nustatytosios formos dokumentą, kuriame išreiškiama institucijos valia; atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

Prašymo nagrinėjimas – valstybės tarnautojo veikla, apimanti asmens prašymo priėmimą, įregistravimą, esmės nustatymą, atsakymo parengimą ir išsiuntimą (įteikimą) asmeniui.

Atsakymas – atsižvelgiant į prašymo turinį, žodžiu, raštu ar elektroniniu būdu asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka suteikta administracinė paslauga, pateikta informacija, įteikta prašomo administracinio akto kopija, nuorašas ar išrašas, išdėstyta institucijos nuomonė apie asmens kritiką, pasiūlymus ar pageidavimus.

[...]

10. Asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, negaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje išsiunčia prašymą kompetentingai institucijai (pasilikdama prašymo kopiją) ir raštu praneša apie tai asmeniui, paaiškindama persiuntimo priežastis.

[...]

41. Atsakymai į prašymą parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį:

[...]

41.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;“

13. Lietuvos Respublikos **teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo** (redakcijos, galiojusios nuo 2014-07-01 iki 2017-04-01) (toliau vadinama – teisės gauti informaciją įstatymas):

3 *straipsnis* – „1. Įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. Atsisakyti suteikti informaciją galima šio įstatymo nustatyta tvarka“;

4 *straipsnis* – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais:

- 1) informacijos išsamumo, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija;
- 2) tikslumo, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją;
- 3) teisėtumo, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais;
- 4) objektyvumo, reiškiančio, kad įstaigos valstybės tarnautojai ar darbuotojai teikdami informaciją turi būti nešališki ir objektyvūs;
- 5) pagalbos, reiškiančios, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją. [...].“

14. Lietuvos Respublikos **statybos įstatymo** (redakcijos, galiojusios nuo 2015-11-01 iki 2016-04-01):

23 *straipsnis* – „15. Statybos ar rekonstravimo projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka pagal kompetenciją tikrina šios institucijos ir subjektai (jų padaliniai):

1) savivaldybės administracija;

[...]

6) visuomenės sveikatos centrai apskrityse;

[...]

32. Už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos pažeidimus pagal kompetenciją atsako asmenys, privalantys patikrinti statinio projektą (jam raštu pritarti) ir įgalioti išduoti statybą leidžiantį dokumentą. Žala, atsiradusi dėl neteisėtai išduoto statybą leidžiančio dokumento, atlyginama įstatymų nustatyta tvarka.“

15. **Statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“**, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-09-27 įsakymu Nr. D1-268 (toliau vadinama – STR „Statybą leidžiantys dokumentai“) 9 priedo „Tikrinančių projektus subjektų kompetencijos sritys“ (redakcijos, galiojusios nuo 2014-11-26 iki 2015-09-03):

„6. Visuomenės sveikatos centrai apskrityse tikrina pastatų ir inžinerinių statinių (susisiekiama komunikacijų, išskyrus: vandens uostų statinius (molus, užtvėrimąsias dambas ir šalivages), kitus transporto statinius (pėsčiųjų tiltus, pralaidas, lynų kelius, atramines sienutes, praginas, gyvūnijos atitvarus, iešmines pervadas, platformas, pridengtas ir požemines perėjas); inžinerinių tinklų: naftos tinklų (naftos perdirbimo įrenginių, naftos ir naftos produktų terminalų ir saugyklų), dujų tinklų (dujotiekių) (suskystintų gamtinių dujų įrenginių ir (arba) gamtinių dujų saugyklų), 330 kV ir didesnės įtampos elektros tinklų; kitų statinių: hidrotechnikos statinių (išskyrus užtvankas, dambas, vandens pralaidas, kanalus, krantosaugos statinius, tvenkinius, jūros naftos ir dujų gavybos statinius, akvedukus, bunas), sporto paskirties inžinerinių statinių, kitos paskirties statinių (išskyrus stebėjimo bokštus, tvoras, rampas, pavėsines (pagal konstrukciją priskiriamas inžineriniams statiniams), stogines, atramines sienutes, voljerus), nuotekų valyklų statybos ir rekonstravimo projektų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytiems reikalavimams, išskyrus reglamentuojamus darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, siekdami užtikrinti, kad:

6.1. planuojant ūkinę veiklą, galinčią turėti neigiamą poveikį sveikatai, teisės aktų nustatyta tvarka būtų atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;

6.2. planuojant vykdyti ūkinę veiklą, kuri susijusi su žmogaus gyvenamosios aplinkos tarša, būtų nustatytos sanitarinės apsaugos zonos;

6.3. nebūtų pažeisti visuomenės sveikatos saugos reikalavimai dėl šių priežasčių: cheminių medžiagų (teršalų), nejonizuojančiosios spinduliuotės, triukšmo, infragarso ir žemo dažnio garsų, žmogaus kūną veikiančių vibracijos lygių, mikroklimato, kitų visuomenės sveikatos saugos reikalavimų.

Tikrinamos projekto dalys, kuriose pateikti sprendiniai yra susiję su visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytų reikalavimų įgyvendinimu (bendroji, sklypo sutvarkymo, architektūros, technologijos, susisiekimo, vandentiekio ir nuotekų šalinimo, šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo, elektrotechnikos, elektroninių ryšių ir kt.).“

16. Lietuvos Respublikos **teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo** (redakcijos, galiojusios nuo 2014-01-01 iki 2016-07-14):

10 straipsnis – „1. Inspekcija statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina pagal Inspekcijos metinius veiklos planus, taip pat viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų ar pranešimų pagrindu.

[...]

5. **Atlikdama statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimus, Inspekcija, jeigu reikia, kreipiasi į Statybos įstatyme nurodytas statinio projektą tikrinančias institucijas ir kitus subjektus (jų padalinius), prašydama pateikti išvadas, ar statinio projekto sprendiniai atitinka teisės aktų reikalavimus.** [...].“

17. Statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „**Statinio projektavimas**“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-12-30 įsakymu Nr. D1-708 (toliau vadinama – STR „Statinio projektavimas“) (redakcijos, galiojusios nuo 2015-01-01 iki 2017-01-01):

„6. [...], apibrėžtys pateiktos šiame Reglamento skyriuje:

6.1. projekto dalis – Projekto (bet kurio etapo) visumos dalis, kurioje pateikti tam tikros techninės srities ar inžinerinių sistemų ir inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų projektiniai sprendiniai;

6.2. **techninis projektas** – Projekto pirmasis ir pagrindinis etapas;

6.3. **darbo projektas** – Projekto antrasis etapas, Techninio projekto tąsa, kuriame detalizuojami Techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai;

[...]

13. **Techninis projektas yra vientisas dokumentas, kurio pagrindu:**

[...]

13.3. gaunamas statybą leidžiantis dokumentas [5.43];

[...]

13.5. rengiamas Darbo projektas;

13.6. parenkami statybos produktai ir įrenginiai ir pagal pateiktas technines specifikacijas, vadovaujantis Darbo projektu, atliekami statybos darbai;

[...]

14. **Darbo projektas yra dokumentas, kurio pagrindu, įvertinus Techninio projekto technines specifikacijas:**

14.1. gaminami statybinių konstrukcijų ir inžinerinių sistemų elementai. Jei reikia, gamintojas pagal Darbo projekto brėžinius parengia detalizuotus brėžinius gamybai;

14.2. **vykdomi statybos darbai;**

14.3. pastatytam statiniui Statybos įstatyme [5.1] nustatytais atvejais išduodamas statybos užbaigimo aktas arba patvirtinama deklaracija apie statybos užbaigimą, Darbo projekto brėžinius pažymint žyma „Taip pastatyta“.

[...]

24. Techninio projekto apimtis ir detalumas turi būti pakankamas Statytojo sumanymui suprasti, Projekto ekspertizei atlikti, statinio statybos skaičiuojamajai kainai (Reglamento nustatytais atvejais) nustatyti, statinio statybos rangovui parinkti, statybą leidžiančiam dokumentui gauti ir Darbo projektui parengti. Bendruoju atveju Techninio projekto sudedamosios dalys išdėstytos Reglamento 8 priede, tačiau kiekvienu atveju Techninio projekto sudedamosios dalys nustatomos atsižvelgus į projektuojamo statinio specifiką.

Gatvių techninio projekto sudedamosios dalys pateiktos Reglamento 12 priede.

[...]

27. **Priklausomai nuo statinio paskirties, statybos rūšies [5.1], [5.25], turi būti parengtos visos būtinos (žr. Reglamento 8 priedą) tam statiniui pastatyti ir naudoti Projekto dalys, kurių sprendiniai įgyvendintų esminius statinių [5.1], statinio architektūros [5.1], aplinkos, visuomenės sveikatos saugos, kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių ir kitos apsaugos (saugos), trečiųjų asmenų interesų apsaugos [5.1], neįgaliųjų socialinės integracijos [5.11], [5.30] ir paskirties reikalavimus.**

[...]

47¹. **Kai po statybą leidžiančio dokumento išdavimo [5.43] keičiami neesminiai statinio projekto sprendiniai ir parengti Darbo projekto sprendinių keitimai, papildymai ar taisymai neatitinka Techninio projekto sprendinių, Techninis projektas turi būti pakeistas iki statybos užbaigimo procedūrų (prašymo išduoti Statybos užbaigimo aktą pateikimo ar Deklaracijos apie statybos užbaigimą surašymo) pradžios.**

47². 47 ir 47¹ punktuose nurodytais atvejais atliekami Darbo projekto sprendinių keitimai, papildymai ar taisymai turi būti suderinti su Rangovu ir Reglamento 45 ir 46 punktuose nustatyta tvarka jiems turi pritarti Statytojas.“

18. **Statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ (redakcijos, galiojusios nuo 2015-01-01 iki 2016-12-02):**

„24. **Rengiant gatvių statybos ir rekonstravimo projektus, būtina įvertinti esamą ir perspektyvinį eismo intensyvumą**, srauto sudėtį bei bendrą gatvės ar sankryžos pralaidumą. Transporto eismo intensyvumo ir sudėties duomenis užsakovas pateikia projektavimo užduotyje (techninėje užduotyje) arba, bendru užsakovo ir projektuotojo sutarimu, ištiria ir nustato projektuotojas.

19. Lietuvos Respublikos **triukšmo valdymo įstatymo:**

13 *straipsnis* – „3. Savivaldybių institucijos privalo reikalauti, kad:

[...]; 2) išduodant leidimą statyti, statinių projektų sprendiniuose būtų numatytos teisės aktų nustatytos apsaugos nuo triukšmo priemonės, o užbaigtuose statiniuose būtų atliktos ekspertizės ir nustatyta, ar įgyvendinti visi triukšmo mažinimo reikalavimai“;

22 *straipsnis* – „1. Triukšmo kontrolė privaloma aglomeracijose ir zonose, kur triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius.“

28 *straipsnis* – „3. Planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus ir planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai.“

20. Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijų **„Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10“**, patvirtinto Lietuvos Respublikos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2010-04-01 įsakymu Nr. V-88:

„43. Aplinkos triukšmo lygį galima nustatyti dviem būdais:

43.1. Matavimo būdu. [...].

43.2. Akustinio modeliavimo būdu. Planuojant naują trasą, kelio rekonstravimą, modeliuojant triukšmą mažinančias priemones yra nustatomas prognozinis laukiamas triukšmo lygis. Naudojami automobilių eismo triukšmo skaičiavimo metodai pateikti Lietuvos standartuose LST ISO 1996-1:2005 [5.6] ir LST ISO 1996-2 [5.7].

[...]. 44. Tuo atveju, kai nustatoma, kad planuojamas ar rekonstruojamas kelias padidins triukšmo lygį aplinkoje, triukšmo prevencijos ar triukšmo sumažinimo priemonės reikia planuoti, jeigu:

- viršijamos triukšmo rodiklių ribinės vertės pagal Lietuvos teisės aktus [5.5];
- viršijamos tyliosioms (aglomeracijų, viešosioms, gamtos) zonoms nustatytos ir patvirtintos triukšmo rodiklių ribinės vertės [5.5].“

21. Lietuvos Respublikos **planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymo:**

21.1. 2 *straipsnis* – „Poveikio aplinkai vertinimas atliekamas, kai:

1) planuojama ūkinė veikla įrašyta į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą (1 priedas);

21.2. 1 *priedas* „Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašas:

„8. Inžineriniai statiniai:

[...] 8.3. Magistralinių ar krašto automobilių kelių tiesimas;“

8.4. Kelių, turinčių keturias ir daugiau eismo juostų, tiesimas ar kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas įrengiant keturias ar daugiau eismo juostų (kai tiesiamas ar rekonstruojamas 10 km ar ilgesnis nenutrūkstamas kelio ruožas);

21.3. 2 *priedas* „Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašas“:

„10.7. Kelių, turinčių keturias ar daugiau eismo juostų, tiesimas ar kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas, įrengiant juose keturias ar daugiau eismo juostų (kai tiesiamas ar rekonstruojamas trumpesnis kaip 10 km, bet ilgesnis kaip 2 km nenutrūkstamas kelio ruožas);“

22. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015-09-18 įsakymu Nr. V-1058 (toliau vadinama – NVSC nuostatai):

10. Centras, siekdamas savo veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas: [...]; 10.1.10. pagal kompetenciją dalyvauja teritorijų planavimo ir statinių statybos procese;

[...]; 16. Centro direktorius: 16.1. planuoja, organizuoja, kontroliuoja Centro darbą ir atsako už Centro veiklos tikslų pasiekimą ir funkcijų atlikimą; 16.2. užtikrina, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų Lietuvos Respublikos Seimo priimtų teisės aktų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų ir kitų teisės aktų; [...]; 16.5. teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Centro valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, juos skatina, skiria jiems nuobaudas ir pašalpas;

23. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamento nuostatų, patvirtintų Vilniaus visuomenės sveikatos centro 2016-02-23 įsakymu Nr. VK-27:

2. Departamentas yra Centro struktūrinis padalinys pavaldus Centro direktoriui ir veikiantis Šiaulių apskrities teritorijoje.

[...]; 6. Pagrindiniai Departamento uždaviniai yra: [...]; 6.2. įgyvendinti priemonės, formuojančias sveikatai palankią aplinką; 6.3. ginti vartotojų teises visuomenės sveikatos saugos ir paslaugų kokybės požiūriu;

[...]; 7. Įgyvendindamas šiuos uždavinius Departamentas vykdo šias funkcijas:

7.1. vykdydamas valstybinę priežiūrą ir kontrolę: 7.1.1. vykdo asmens sveikatos priežiūros, [...], valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę; [...]; 7.1.4 vykdo stacionarių triukšmo šaltinių veiklos valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę triukšmo prevencijos zonose;

7.2. įgyvendindamas priemonės, formuojančias sveikatai palankią aplinką: [...]; 7.2.6. dalyvauja statinių statybos procese (vertina statinių projektavimo dokumentus; dalyvauja statybos

užbaigimo komisijose); [...]; 7.2.8. nagrinėja planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitas ir priima sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių;“

24. Lietuvos Respublikos **susisiekimo ministerijos nuostatų**, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-10-13 nutarimu Nr. 1480:

„7. Susisiekimo ministerijos veiklos tikslai yra: 7.1. formuoti valstybės politiką transporto sistemos funkcionavimo ir visų rūšių transporto infrastruktūros plėtros srityje ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą;“

25. Lietuvos Respublikos **aplinkos ministerijos nuostatų**, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-09-22 nutarimu Nr. 1138:

„7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra: [...]; 7.2. formuoti valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės ir taršos prevencijos, [...]; poveikio aplinkai vertinimo, teritorijų planavimo ir priežiūros, [...], statybos ir jos priežiūros, [...] srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą;

26. Lietuvos Respublikos **sveikatos apsaugos ministerijos nuostatų**, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-07-24 nutarimu Nr. 926:

„9. Svarbiausi Sveikatos apsaugos ministerijos veiklos tikslai yra: [...]; 9.2. formuoti valstybės politiką visuomenės sveikatos priežiūros srityje, organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą;“

27. **Triukšmo prevencijos tarybos nuostatų**, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-11-10 nutarimu Nr. 1209:

„5. Taryba vykdo šias funkcijas: [...]; 5.5. teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei, valstybės ir savivaldybių institucijoms, įgyvendinančioms valstybės politiką triukšmo prevencijos srityje, pasiūlymus dėl triukšmo valdymo problemų sprendimo; 5.6. analizuoja ir derina triukšmo normas, normatyvus ir triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo norminius dokumentus;“

28. Lietuvos Respublikos **Seimo kontrolierių įstatymo**:

13 straipsnis – „1. Pareiškėjas turi teisę pateikti Seimo kontrolieriui skundą dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei mano, kad tuo buvo pažeistos jo teisės ir laisvės“;

17 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje.

[...]

4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas.“

29. Lietuvos Respublikos **administracinių nusižengimų kodekso**:

505 straipsnis – „1. Kliudymas įstatymų įgaliojams pareigūnams įgyvendinti jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose jiems nustatytas teises ar atlikti jiems pavestas pareigas, šių pareigūnų teisėtų nurodymų ir reikalavimų, taip pat valstybės pareigūnų ar kolegialių institucijų sprendimų (nutarimų) nevykdymas ar netinkamas vykdymas (pareigūnų neįleidimas į tikrinamas teritorijas, patalpas (išskyrus žmogaus būstą) ar kitus objektus, nepateikimas pareigūnams informacijos, duomenų ar dokumentų arba klaidingų ar tikrovės neatitinkančių informacijos ar duomenų pateikimas, atsisakymas paaiškinti ar suteikti duomenis, dokumentų nuslėpimas, vengimas atvykti ir duoti paaiškinimus ir kt.), išskyrus šio kodekso 224 straipsnio 1 dalyje, 317, 318, 322, 506 straipsniuose nurodytus atvejus,

užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki šešių šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio penkių šimtų eurų.“

30. Šiaulių miesto savivaldybės 2014-2018 metų triukšmo prevencijos veiksmų plano, patvirtinto Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. sprendimu Nr. T-175:

„Įvadas

[...]. Todėl yra svarbu, kad gyvenamojoje aplinkoje išliktų kuo daugiau vietų, neviršijančių triukšmo ribinių dydžių. Mokslininkai tyrinėjantys triukšmo poveikį žmonėms yra nustatę, kad esant didesniai nei 40 dBA aplinkos triukšmo lygiui yra juntamas sudirginimas, o triukšmui viršijus 70 dBA ypač padidėja širdies kraujagyslių ligų ir klausos pakenkimo rizika. Viršnorminis triukšmo lygis gyvenamojoje aplinkoje naktį dažnai tampa miego sutrikimų priežastimi.

[...]

4.1. Kelių transportas.

[...]. Vidutinis metinis paros eismo intensyvumas (VMPEI) pagrindinėse miesto gatvėse (2007 m. atliktais Transporto ir kelių tyrimo instituto tyrimų duomenimis) kinta nuo 7550 iki 25310 automobilių per parą.

Didžiausias eismo intensyvumas gautas Tilžės g. ruože tarp Pramonės ir Aukštabalio g. (25310 aut.), Aukštabalio ir Gardino g. (23045 aut.) bei Dubijos ir Pramonės g. (21627 aut.).

Antroje vietoje pagal bendrą VMPEI yra Architektų g. ruožas tarp Gardino ir Aukštabalio g. (22379 aut.).

Trečioje - Žemaitės g. ruožas tarp Dubijos ir Vilniaus g. (20431 aut.) ir ketvirtoje Pramonės g. ruožas tarp Tilžės ir Išradėjų g. (20287 aut.).

Didžiausias krovinių automobilių eismas Tilžės gatvės ruože tarp Pramonės ir Aukštabalio g. (4261 aut.), Aukštabalio ir Gardino g. (3882 aut.) bei Vytauto ir Dubijos g. (3415 aut.). Žemaitės gatvės ruože tarp Dubijos ir Vilniaus g. krovinių automobilių eismo intensyvumas 2816 aut./parą, Architektų g. ruože tarp Gardino ir Aukštabalio g. 2554 aut./parą (6 lentelė).

[...]

5.1. Kelių transporto triukšmo kartografavimas

Autotransporto triukšmo kartografavimo duomenimis, Šiaulių miesto gyventojų, kurių būstai veikiami paros triukšmo L_{dn} >65dBA skaičius mieste lygus 19410 ir sudaro 16,3 % visų gyventojų. Didžiausias paros triukšmo dydis gautas centrinėje ir pietinėje miesto dalyje, arčiausiai Tilžės, Žemaitės, Aušros alėjos, Dubijos gatvių esančių gyvenamųjų namų aplinkoje ir kito nuo 75 iki 77 dBA.

[...]

8. Veiksmai, kurių ketinama imtis per artimiausius penkerius metus

8.1. Kelių transporto triukšmo valdymas

[...]. Neesant galimybių efektyviai valdyti eismo intensyvumą, belieka taikyti technines ir kitas priemones: triukšmą mažinančias triukšmo šaltinyje, triukšmo sklidimą mažinančias ir apsaugančias pastatus bei patalpas nuo triukšmo poveikio.

8.1.1. Eismo valdymo ir organizavimo priemonės

Tranzitinių, miestą kertančių transporto srautų nukreipimas. Šiaulių mieste susikerta svarbūs tarptautinės reikšmės ir valstybinės reikšmės keliai, todėl miestą kerta tranzitinio transporto srautai. Kad šių srautų poveikis triukšmo ir oro taršos atžvilgiu būtų mažesnis, tranzitiniai transporto srautai miesto teritorijoje turėtų būti nukreipti į miesto aplinkkelius. Šie aplinkkeliai turi patogūs ir užtikrinti greitą bei saugų miesto teritorijos kirtimą.

Siekiant užtikrinti gyvenamųjų namų, esančių šalia miesto aplinkkelių apsaugą nuo pavojingo triukšmo lygio, būtina šalia visų aplinkkelių įrengti technines, triukšmą slopinančias priemones (akustines sienutes).“

Šiaulių miesto savivaldybės 2014-2018 metų triukšmo prevencijos veiksmų plano Šiaulių miesto savivaldybės autotransporto triukšmo žemėlapyje paros triukšmo dydis Baltų ir Išradėjų gatvėse yra pažymėtas violetine spalva (paros triukšmo ribinis dydis 70-74 dBA), Daubos gatvėje pažymėta violetine ir raudona (paros triukšmo ribinis dydis 65-69 dBA) spalvomis, Aukštabalio g. – oranžine spalva (paros triukšmo ribinis dydis 60-64 dBA). Leidžiamas ribinis triukšmo rodiklis 65 dBA.

Tyrimui reikšminga teismų praktika

31. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004-12-13 nutarime, priimtame byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03, konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime konstatavo, kad valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių [...].

[...] Konstitucinis Teismas 2004-07-01 nutarime ir 2004-11-05 išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999-05-11 nutarimas, 2004-11-05 išvada) [...].“

32. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau vadinama – LVAT) 2015-09-07 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. eA-1324-502/2015, konstatavo:

„Viešojo administravimo įstatymo nustatyti reikalavimai, *inter alia* šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtinta pareiga vadovautis viešojo administravimo principais (įstatymų viršenybės, objektyvumo, proporcingumo ir kt.), taip pat šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyta pareiga priimamus individualius administracinius aktus pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, o taikomas priemonės motyvuoti. Be to, *šios institucijos yra saistomos ir gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų. Gero administravimo principas reikalauja, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus, veiktų rūpestingai ir atidžiai, taip pat užtikrintų, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų* (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. spalio 4 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012, 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013, 2014 m. balandžio 22 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A143-816/2014).“

33. LVAT 2017-06-20 nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. eA-859-492/2017, konstatavo:

„Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje taip pat yra įtvirtinta, kad tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaikšėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl ligos, buvo komandiruotėje arba atostogavo, o iškėlus baudžiamąją bylą arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos patikrinimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju – ne vėliau kaip per du mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos.

Aptartas teisinis reguliavimas suponuoja išvadą, kad **Seimo kontrolieriaus pažymoje pateikta informacija ir įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriame konstatuota, jog valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, yra oficiali informacija, kuria remiantis turėjo būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti nustatyti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas**, todėl atsakovas nepagrįstai teigia, kad Seimo kontrolieriaus pažyma neturi imperatyvaus administracinio sprendimo požymių ir vadovaudamasis vien tik Seimo kontrolieriaus

rekomendacija, atsakovas neprivalėjo atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimo. Diskreciją jis turi tik atlikęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais, priimti vienokio ar kitokio turinio sprendimą.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog tiek iš minėto Vilniaus apygardos administracinio teismo 2013 m. kovo 8 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. I-819-281/2013, tiek iš Seimo kontrolieriaus 2014 m. kovo 28 d. pažymos Nr. 4D-2014/2-334 „Dėl [...] skundo prieš Elektrėnų savivaldybės administraciją“ gavęs informacijos apie netinkamą Elektrėnų savivaldybės administracijos funkcijų įgyvendinimą, atsakovas privalėjo besąlygiškai pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą.“

Tyrimo išvados

34. Pareiškėjas skundžiasi, kad Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte nebuvo suprojektuoti įvažiavimai į jam priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...], Nr. [...]), triukšmą mažinančios priemonės, apie šio projekto rengimą nebuvo informuoti [...] valdos savininkai, nėra sprendžiamas klausimas dėl žvyrkelio, esančio tarp Sprudeikos ir Daubos gatvių, palei Pareiškėjo namų valdos žemės sklypą, važiuojančių transporto priemonių keliamos taršos mažinimo; taip pat, kad Savivaldybėje ir NVSC Šiaulių departamente buvo neišsamiai nagrinėjami jo kreipimaisi dėl Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto, nebuvo atsižvelgta į jo pateiktus siūlymus.

35. Vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 13 straipsnio 1 dalimi, pareiškėjas turi teisę pateikti Seimo kontrolieriui skundą dėl pareigūnų piktnaudžiavimo ar biurokratizmo, jei mano, kad tuo buvo pažeistos jo teisės ir laisvės (pažymos 28 punktą).

Vadovaujantis pateiktu teisiniu reglamentavimu šioje pažymoje nebus vertinami Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai sprendžiant [...] namų valdos savininkų informavimo apie Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto rengimą, klausimas, kadangi Pareiškėjas nepateikė duomenų, iš kurių būtų galima spręsti, kad neinformavus [...] namų valdos savininkus apie minėto projekto rengimą, būtų pažeistos jo teisės.

36. Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, išvados bus teikiamos dėl šių dalių:

36.1. dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis;

36.2. dėl Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto;

36.3. dėl įvažiavimų į Pareiškėjui priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...], Nr. [...]) projektavimo;

36.4. dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjo 2014-06-19 ir 2015-02-02 kreipimusis.

Dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjo kreipimusis

37.1. Dėl Pareiškėjo 2014-06-25 kreipimosi:

Pareiškėjas 2014-06-25 kreipimusi kreipėsi į NVSC Šiaulių departamentą (tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą) nurodęs, kad Savivaldybė buvo paskelbusi konkursą „Šiaulių m. pietinio aplinkkelio III etapo“ projektavimo darbams atlikti, kad numatomas statyti aplinkkelis sujungs Aukštabalio g. tęsinį su Serbentų gatve, taip pat prašydamas informuoti, ar projektuotojai privalo atlikti tyrimus dėl triukšmo ir taršos, įrengti akustines sienes ir atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą (pažymos 4.1 papunktis); šis kreipimasis laikytinas prašymu pateikti informaciją (Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 41.2 papunktis; pažymos 12 punktą);

Vadovaujantis Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 41.2 papunkčiu į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys (pažymos 12 punktą). Taigi, tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro pareigūnai, gavę šį Pareiškėjo kreipimąsi, turėjo jį išnagrinėti ir atsakyti į jame pateiktus klausimus, arba nurodyti priežastis, kodėl negali atsakyti / pateikti prašomos informacijos. Tačiau šios institucijos 2015-07-07 raštu Pareiškėjas tik buvo informuotas, kad „gavus paraišką vertinimui, Šiaulių visuomenės sveikatos centro specialistai, vertindami projektavimo dokumentus, būtinai atsižvelgs į Jūsų prašyme pateiktą informaciją“ (pažymos 4.2 papunktis).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro pareigūnai neišsamiai išnagrinėjo Pareiškėjo 2014-06-25 prašymą, nepateikė jam prašomos pateikti informacijos ir nenurodė informacijos neteikimo priežasčių, taip pažeisdami Pareiškėjo teisę gauti informaciją, informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo, pagalbos principus (pažymos 13 punktą) ir Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 41.2 papunkčio (pažymos 12 punktą) nuostatas.

Pažymėtina, kad tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro pareigūnai 2016-03-29 raštu nurodė Seimo kontrolieriui tik tai, kad „medžiaga susijusi su X Šiaulių visuomenės sveikatos centre [...] buvo nagrinėjama“ 2012-04-05 ir 2015-12-21 (pažymos 8.1 papunktis), t. y. šis centras nenurodė Seimo kontrolieriui jo prašytos detalios informacijos apie Pareiškėjo 2014-06-25 kreipimąsi ir šio kreipimosi nagrinėjimo rezultatus;

37.2. Dėl Pareiškėjo 2015-12-07 skundo:

Pareiškėjas 2015-12-07 skundu, be kitų šiame skunde nurodytų aplinkybių, prašė informuoti, ar Projektuotojas Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto rengimo metu privalėjo atlikti prognozuojamo triukšmo modeliavimą, įrengti akustines sienes, įvertinti, ar Projektuotojas, rengdamas minėtą projektą, nepažeidė teisės aktų, tarp jų – reglamentuojančių visuomenės sveikatos saugą, taip pat ar nebuvo pažeistos Pareiškėjo teisės (pažymos 9.3 papunktis).

Atsižvelgiant į Pareiškėjo nurodytas ir skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

37.2.1. Šiaulių visuomenės sveikatos centras 2015-06-08 pritarė „Žiedinės sankryžos Aukštabalio ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“ projektui (pažymos 9.2 papunktis);

37.2.2. Savivaldybė 2015-11-20 išdavė statybos leidimą Nr. LNS-61-151120-00200 pagal pirmiau nurodytą projektą (pažymos 9.1 papunktis);

37.2.3. Inspekcija 2015-12-15 raštu persiuntė tuometiniam ŠVSC nagrinėti pagal kompetenciją Pareiškėjo 2015-12-07 skundą (pažymos 8.1 papunktis). Pareiškėjas 2015-12-07 skunde buvo nurodęs projekto pavadinimą „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo“ techninis projektas, tačiau iš skundo turinio matyti, kad Pareiškėjas skundė techninį projektą, kuriame yra projektuojamas Aukštabalio g. tęsinys, teritorija šalia Aukštabalio, Serbentų gatvių (pažymos 9.3 papunktis);

37.2.4. Šiaulių visuomenės sveikatos centras 2015-12-22 informavo Pareiškėją, kad „negavo vertinimui Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio III etapo techninio projekto. Gavus minėtą projektą, vertinant bus atsižvelgta į skunde pateiktą informaciją bei problemas“ (pažymos 8.1 papunktis); analogiška informacija dėl pritarimo Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniam projektui buvo pateikta ir Seimo kontrolieriui tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro 2016-03-29 raštu; nors tiek atsakymo Pareiškėjui rengimo metu (2015-12-22), tiek informacijos Seimo kontrolieriui teikimo metu, tuometinis Šiaulių visuomenės sveikatos centras, kaip statybos projektų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytiems reikalavimams tikrinanti institucija, jau buvo pritaręs Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniam projektui;

37.2.5. į Seimo kontrolieriaus prašymą informuoti dėl kokių priežasčių Seimo kontrolieriui buvo pateikta klaidinanti informacija, kad projektas „Žiedinės sankryžos Aukštabalio

ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“ nebuvo pateiktas vertinimui, nors atsakymo į Seimo kontrolieriaus paklausimą (ir atsakymo į Pareiškėjo 2015-12-07 skundą) rengimo metu, šiam projektui jau buvo pritarta, tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro pareigūnai nurodė, kad „manome, kad įvyko nesusipratimas dėl projekto pavadinimo formuluočių (I, II, III etapas), dėl ko buvo suklaidinti skundą nagrinėjantys specialistai“ (pažymos 8.3 papunktis);

37.2.6. Inspekcija 2016-03-16 raštu kreipėsi į tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą su prašymu pakartotinai pagal kompetenciją įvertinti Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą ir atsakyti Pareiškėjui į jo 2015-12-07 skunde keliamus klausimus (pažymos 9.5, 9.6 papunkčiai); tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro pareigūnai nurodė Seimo kontrolieriui, kad šis raštas minėtame centre nebuvo gautas (pažymos 8.4 papunktis). Taigi Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto atitiktis reikalavimams, nustatytiems visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, atsižvelgiant į Inspekcijos 2015-12-15 ir 2016-03-16 raštuose nurodytus prašymus ir Pareiškėjo 2015-12-07 skunde nurodytas aplinkybes, tuometiniame Šiaulių visuomenės sveikatos centre pakartotinai nebuvo vertinta.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog NVSC Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) pareigūnai, nagrinėdami Pareiškėjo 2015-12-07 skundą, neįsigilino į jo turinį, netinkamai identifیکavo šio skundo esmę ir skundžiamą projektą, nevertino Pareiškėjo skundžiamų aplinkybių dėl galimos taršos, akustinės sienelės ir poreikio atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, pagrįstumo, bei pateikė jam klaidinančią informaciją, taip pažeisdami Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą (pažymos 32 punktas) ir Konstitucijoje įtvirtintą atsakingo valdymo principą (pažymos 31 punktas).

38. Atkreiptinas NVSC Šiaulių departamento pareigūnų dėmesys į tai, kad klaidymas įstatymų įgaliotiems pareigūnams, tarp jų – Seimo kontrolieriams, įgyvendinti jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose jiems nustatytas teises ar atlikti jiems pavestas pareigas, šių pareigūnų teisėtų nurodymų ir reikalavimų, nevykdymas ar netinkamas vykdymas, tarp jų – klaidingos ar tikrovės neatitinkančios informacijos ar duomenų pateikimas, yra laikytinas administraciniu nusižengimu ir užtraukia administracinę atsakomybę (pažymos 29 punktas).

39. Atsižvelgiant į tai, kad Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) pareigūnai, nagrinėdami Pareiškėjo 2014-06-25 prašymą ir 2015-12-07 skundą, neįsigilino į šių kreipimūsi esmę, pažeidė teisės aktų nuostatas, ši skundo dalis pripažintina pagrįsta.

Dėl Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto

40. Pareiškėjas skundžiasi, kad rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą, galimai nepagrįstai nebuvo atliktas poveikio aplinkai / visuomenės sveikatai vertinimas, taip pat, jog šiame projekte nesuprojektavus triukšmą ir taršą mažinančių priemonių buvo pažeista jo teisė į sveiką gyvenamąją aplinką.

41. Atsižvelgiant į Pareiškėjo nurodytas ir skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, atkreiptinas dėmesys į šiuos momentus:

41.1. Savivaldybės taryba 2003-07-24 sprendimu Nr. T-820 patvirtino Pietinio aplinkkelio specialųjį planą (pažymos 6.2 papunktis);

41.2. rengiant Pietinio aplinkkelio specialųjį planą transporto eismo analizė ir prognozė bei poveikio aplinkai analizė buvo atlikta remiantis 2001 metų duomenimis (pažymos 4.7 papunktis);

41.3. Savivaldybės administracijos direktorius 2015-03-03 įsakymu patvirtino „Žiedinės sankryžos, Aukštabalio ir Serbentų gatvių I statybos etapo“ statybos techninį projektą (pažymos 6.4 papunktis), t. y. šis statybos techninis projektas buvo parengtas praėjus 12 metų nuo Pietinio aplinkkelio specialiojo plano patvirtinimo;

41.4. Savivaldybė nurodė, kad Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninis projektas parengtas remiantis UAB „E“ 2003 metais parengtu Šiaulių miesto (pietinio) aplinkkelio – Serbentų, Aukštabalio, Išradėjų, Sembos, Statybininkų gatvėmis, specialiuoju planu, „tai yra pagrindinis išėties namas, kuris įtakoja techninius sprendinius“ (pažymos 6.14 papunktis);

41.5. per informacinę sistemą „Infostatyba“ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos įgaliotas valstybės tarnautojas paskelbė įstaigas, kurios privalėjo pagal kompetenciją patikrinti statinio atitiktį nustatytiems reikalavimams. Visi privalėję projektą tikrinti subjektai, tarp jų – tuometinis Šiaulių visuomenės sveikatos centras (2015-06-08 statinio projektavimo dokumentų vertinimo pažyma Nr. SPD-268, pažymos 8.3 papunktis), pritarė nurodyto projekto sprendiniams (pažymos 9.4 papunktis);

41.6. Savivaldybės administracija 2015-11-20 išdavė statybos leidimą pagal „Žiedinės sankryžos Aukštabalio g. ir Baltų g. sankirtoje, Aukštabalio g. nuo Baltų g. iki Serbentų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. įrengimo Šiaulių mieste I statybos etapo“ statybos techninį projektą, statybos darbai nėra pradėti, šis objektas yra įtrauktas į 2016–2018 metų Šiaulių miesto savivaldybės veiklos planą (pažymos 9.1, 6.4 papunkčiai);

41.7. Inspekcijos Šiaulių skyriaus specialistas atliko Statybos leidimo išdavimo teisėtumo patikrinimą ir 2016-01-07 surašė statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą, šio patikrinimo metu pažeidimų nenustatyta, nurodyta, kad šis projektas neprieštarauja teritorijų planavimo dokumentams (pažymos 9.4 papunktis);

41.8. Inspekcijos pareigūnams teisės aktų nustatyta tvarka nėra priskirta prievolė vertinti projektų atitikimą teisės aktų nustatytiems reikalavimams, susijusiems su visuomenės sveikatos sauga (pažymos 9.7 papunktis, 14–16 punktai); Inspekcijos pareigūnai du kartus kreipėsi į tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą, prašydami pagal kompetenciją išnagrinėti Pareiškėjo 2015-12-07 skundą ir pakartotinai įvertinti Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto atitiktį reikalavimams, nustatytiems visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose, t. y. ar pagrįstai buvo pritarta šiam projektui (pažymos 8.1, 8.4 papunkčiai), tačiau šio projekto atitiktis minėtiems reikalavimams, tuometiniame Šiaulių visuomenės sveikatos centre pakartotinai nebuvo vertinta (pažymos 37.2.4, 37.2.6 papunkčiai);

41.9. NVSC Šiaulių departamentas (tuometinis Šiaulių visuomenės sveikatos centras) informavo Seimo kontrolierių, jog „I-o etapo projektas buvo vertinamas su intencija, kad bus pateikti kiti projekto etapai, kuriuos ir bus galimybė įvertinti triukšmo poveikį sveikatai bei pateikti detalias prevencines priemones. Tačiau nei II-o, nei III-o etapo projektavimo dokumentų negavome, todėl neturėjome galimybės išsamiai atsakyti į gerb. X rūpimus klausimus“ (pažymos 8.3 papunktis);

41.10. rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą poveikio aplinkai vertinimas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebuvo atliekamas (pažymos 6.8 papunktis); Rengiant Pietinio aplinkkelio specialųjį planą transporto eismo analizė ir prognozė bei poveikio aplinkai analizė buvo atlikta remiantis 2001 metų duomenimis (pažymos 4.7 papunktis);

41.11. Savivaldybė, kaip Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto organizatorius, kreipėsi į Projektuotoją, prašydama „atlikti triukšmo modeliavimą ir parinkti tinkamas triukšmą mažinančias priemones“ (pažymos 4.5 papunktis), tačiau „Triukšmo lygis, akustinio modeliavimo būdu, rengiant techninį projektą nebuvo nustatomas. Šiuo klausimu UAB „A“ informavo, kad „Šiaulių miesto Triukšmo prevencijos planas“, [...], savo apimtyje triukšmo lygio projektuojamoje darbų zonoje pilnai nevertino ir šioje zonoje ribiniai triukšmo lygiai yra leistini. Tačiau šie duomenys yra tik teoriniai, todėl, pilnai įgyvendinus „Šiaulių miesto pietinio aplinkkelio“ etapus, tikslinga atlikti natūrinius triukšmo matavimus ir tada spręsti apie triukšmą mažinančias priemones, jei to reikia“ (pažymos 6.9 papunktis);

41.12. Savivaldybė nurodė, kad planuoja ateityje, projektuojant atskiru projektu 4 eismo juostų Aukštabalio gatvę, atlikti poveikio aplinkai vertinimą ir esant būtinybei įrengti triukšmą mažinančias priemones (pažymos 6.9, 6.11 papunkčiai).

42. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, **darytinos šios išvados:**

42.1. Savivaldybė informavo, kad rengiant Žiedinės sankyžos ir gatvių statybos techninį projektą buvo remiamasi Pietinio aplinkkelio specialiuoju planu (pažymos 6.14 papunktis). Tuo tarpu rengiant šį specialųjį planą transporto eismo analizė ir prognozė buvo atlikta remiantis 2001 metų duomenimis (pažymos 4.7, 41.4, 41.10 papunkčiai).

Statybos techninio reglamento „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 24 punkte nustatyta pareiga, rengiant gatvių statybos ir rekonstravimo projektus, įvertinti esamą ir perspektyvinį eismo intensyvumą (pažymos 18 punktas).

Seimo kontrolieriui nebuvo pateikti duomenys, patvirtinantys, kad rengiant Žiedinės sankyžos ir gatvių statybos techninį projektą buvo vertinamas šiuo metu esamas ir perspektyvinis eismo intensyvumas. Priešingai, remiantis pirmiau nurodytu Savivaldybės teiginiu, galima prielaida, kad rengiant Žiedinės sankyžos ir gatvių statybos techninį projektą, eismo intensyvumas buvo nurodytas pagal 2001 metų duomenis, pateiktus Pietinio aplinkkelio specialiajame plane, t. y. duomenis, paskaičiuotus daugiau kaip prieš 15 metų.

Pažymėtina, kad Pietinio aplinkkelio specialiojo plano aiškinamajame rašte nurodyta, kad įrengus nurodytą aplinkkelį vidutinis eismo intensyvumas gali siekti iki 1500 automobilių per dieną (pažymos 4.7 papunktis), o remiantis Šiaulių miesto savivaldybės 2014-2018 metų triukšmo prevencijos veiksnių plane pateiktais duomenimis, vidutinis metinis paros eismo intensyvumas Aukštabalio g. šiuo metu jau yra virš 20 000 automobilių per dieną (pažymos 30 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tuo atveju, jeigu rengiant Žiedinės sankyžos ir gatvių statybos techninį projektą, esamas ir perspektyvinis eismo intensyvumas nebuvo vertinami, o šie duomenys buvo perkelti iš Pietinio aplinkkelio specialiojo plano, buvo pažeistas Statybos techninio reglamento „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ 24 punktas. Taip pat, kad tokių pernelyg senų ir aktualių duomenų nurodymas galėjo įtakoti netinkamo sprendimo dėl triukšmo lygio nustatymo (akustinio modeliavimo būdu) nustatymo ir triukšmą mažinančių priemonių įrengimo, priėmimą;

42.2. Skundo tyrimo metu nustatyta, jog Žiedinės sankyžos ir gatvių statybos techninio projekto rengimo metu Savivaldybė kreipėsi į projektuotoją UAB „A“, prašydama atlikti triukšmo lygio nustatymą (akustinio modeliavimo būdu) ir suprojektuoti triukšmą mažinančias priemones (pažymos 4.5 papunktis), tačiau tai atlikta nebuvo (pažymos 6.9 papunktis). Projektuotojas informavo Savivaldybę, kad Šiaulių miesto Triukšmo prevencijos planas savo apimtyje triukšmo lygio projektuojamoje darbų zonoje pilnai nevertino ir šioje zonoje ribiniai triukšmo lygiai yra leistini (pažymos 6.9 papunktis).

Šiaulių miesto savivaldybės 2014-2018 metų triukšmo prevencijos veiksnių plano Šiaulių miesto savivaldybės autotransporto triukšmo žemėlapyje paros triukšmo dydis Baltų ir Išradėjų gatvėse yra pažymėtas violetine spalva (paros triukšmo ribinis dydis 70-74 dBA), Daubos gatvė pažymėta violetine ir raudona (paros triukšmo ribinis dydis 65-69 dBA) spalvomis, Aukštabalio g. – oranžine spalva (paros triukšmo ribinis dydis 60-64 dBA) (pažymos 30 punktas). Atkreiptinas dėmesys į tai, kad leidžiamas ribinis triukšmo rodiklis yra 65 dBA (pažymos 30 punktas).

Atsižvelgiant į tai, bei tai, jog Baltų ir Išradėjų gatvėse paros triukšmo ribinis dydis jau yra 70-74 dBA, t. y. viršijantis leidžiamo ribinio triukšmo rodiklio dydį, kyla abejonių dėl pirmiau nurodyto Projektuotojo teiginio, kad ribiniai triukšmo lygiai darbų zonoje, yra leistini, pagrįstumo;

42.3. Savivaldybė nurodė, jog triukšmo lygio nustatymo matavimus bus tikslinga atlikti ir spręsti klausimą dėl triukšmą mažinančių priemonių įrengimo būtinumo tik galutinai įgyvendinus visus Pietinio aplinkkelio etapus, t. y. įrengiant 4 eismo juostų Aukštabalio gatvę ar ją nutiesus (pažymos 6.9, 6.11 papunkčiai) (*pastaba*: pagal Projekto sprendinius numatoma pirmiausia nutiesti 2 eismo juostų Aukštabalio gatvę).

Triukšmo valdymo įstatymo 13 straipsnio 3 dalies 2 punkte įtvirtinta, jog Savivaldybių institucijos privalo reikalauti, kad, išduodant leidimą statyti, statinių projektų sprendiniuose būtų numatytos teisės aktų nustatytos apsaugos nuo triukšmo priemonės, o užbaigtuose statiniuose būtų atliktos ekspertizės ir nustatyta, ar įgyvendinti visi triukšmo mažinimo reikalavimai, o šio įstatymo 28 straipsnyje reglamentuota, kad planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai,

rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus ir planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijami nustatyti triukšmo ribiniai dydžiai (pažymos 19 punktą). Taigi šios nuostatos įpareigoja, kad priemonių, užtikrinančių apsaugą nuo triukšmo, įrengimą, turi būti imamasi jau planuojant ūkinę veiklą, o ne ją įgyveninus.

Šiaulių miesto Transporto organizavimo specialiojo plano sprendinių konkretizavimo ataskaitoje nurodyta, kad teritorijose, kuriose yra viršijamas automobilių transporto maksimalus leistinas triukšmo lygis, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ar techninius projektus turi būti projektuojamos, o statybos metu įrengiamos triukšmą mažinančios sienelės (pažymos 10.1 papunktis).

Vadovaujantis Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijų „Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10“ 43.2 papunkčiu planuojant naują trasą, kelio rekonstravimą, modeliuojant triukšmą mažinančias priemones yra nustatomas prognozinis laukiamas triukšmo lygis akustinio modeliavimo būdu. Šių rekomendacijų 44 punkte įtvirtinta, jog tuo atveju, kai nustatoma, kad planuojamas ar rekonstruojamas kelias padidins triukšmo lygį aplinkoje, triukšmo prevencijos ar triukšmo sumažinimo priemonės reikia planuoti, jeigu yra viršijamos triukšmo rodiklių ribinės vertės pagal Lietuvos teisės aktus (pažymos 20 punktą).

Vadovaujantis pateiktu teisiniu reglamentavimu ir atsižvelgiant tai, kas išdėstyta, taip pat, jog Baltų ir Išradėjų gatvėse paros triukšmo ribinis dydis šiuo metu jau viršija leidžiamus ribinius dydžius, manytina, kad Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto rengimo metu neatlikus triukšmo lygio nustatymo matavimų (akustinio modeliavimo būdu), ir nenumačius teisės aktuose nustatytų apsaugos nuo triukšmo priemonių, galimai buvo pažeistos Triukšmo valdymo įstatymo nuostatos, Transporto organizavimo specialiojo plano reikalavimai ir nebuvo vadovujamasi Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijomis „Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10“;

42.4. Vadovaujantis STR „Statybą leidžiantys dokumentai“ 9 priedo 6 punktu, statybos ir rekonstravimo projektų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytiems reikalavimams tikrina visuomenės sveikatos centrai apskrityse (pažymos 15 punktą). Inspekcijos pareigūnai du kartus kreipėsi į tuometinį Šiaulių visuomenės sveikatos centrą, prašydami pagal kompetenciją išnagrinėti Pareiškėjo 2015-12-07 skundą ir pakartotinai įvertinti Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytiems reikalavimams, t. y. ar pagrįstai buvo pritarta šiam projektui, tačiau šio projekto atitiktis minėtiems reikalavimams, tuometiniame Šiaulių visuomenės sveikatos centre pakartotinai nebuvo vertinta (pažymos 37.2.4, 37.2.6 papunkčiai);

NVSC Šiaulių departamentas (tuometinis Šiaulių visuomenės sveikatos centras) informavo Seimo kontrolierių, jog „I-o etapo projektas buvo vertinamas su intencija, kad bus pateikti kiti projekto etapai, kuriuose ir bus galimybė įvertinti triukšmo poveikį sveikatai bei pateikti detalias prevencines priemones. Tačiau nei II-o, nei III-o etapo projektavimo dokumentų negavome, todėl neturėjome galimybės išsamiai atsakyti į gerb. X rūpimus klausimus“ (pažymos 8.3 papunktis).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Šiaulių miesto gatvių, kelių jungčių tarp aplinkkelių ir miesto rajonų nutiesimo ir modernizavimo III etape yra numatyti tokie statybos etapai: „I statybos etapas. „Aukštabalio g. įrengimo nuo Baltų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. Šiaulių mieste“, „II statybos etapas. Tauro g. tęsinio įsijungimas į žiedinę sankryžą“ (pažymos 4.8, 10.2 papunkčiai). Taigi II statybos etape planuojama vystyti kitą teritoriją, negu I statybos etape. Šio etapo statybos projekte bus suprojektuoti kiti sprendiniai, negu „Aukštabalio g. įrengimo nuo Baltų g. ir Serbentų g. nuo Aukštabalio g. iki esamos Serbentų g. Šiaulių mieste I-ojo etapo statybos projekte“. Todėl NVSC Šiaulių departamento argumentas, kad Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes bus galima įvertinti paskesnių etapų rengimo metu, yra nepagrįstas.

Remiantis šiame punkte išdėstyta darytina išvada, kad NVSC Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) pareigūnai, tikrindami projektų atitiktį visuomenės sveikatos saugos teisės aktų nustatytiems reikalavimams, veikia netinkamai, neišigilina

į projektų, kurie jiems yra pateikiami vertinimui, sprendinius ir galimai dėl šios priežasties klaidingai įvertina atsirasantį neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta (pažymos 41-42 punktai), tai, kad NVSC Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) pareigūnai nagrinėdami Pareiškėjo kreipimuisi ir teikdami Seimo kontrolieriui informaciją (pažymos 37-39 punktai), bei tikrindami Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą veikė netinkamai, kyla pagrįstų abejonų dėl šių pareigūnų kompetencijos. Todėl tikslinga kreiptis į Nacionalinio visuomenės sveikatos centro direktorių prašant įvertinti, pareigūnų, nagrinėjusių Pareiškėjo kreipimuisi ir teikusių Seimo kontrolieriui informaciją, veiksmus.

42.5. Rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą poveikio aplinkai vertinimas ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebuvo atliekamas (pažymos 6.8 papunktis).

Savivaldybė nurodė, kad šis projektas nepatenka į planuojamus ūkinės veiklos rūšių sąrašus, galinčius turėti poveikį aplinkai ir neatitinka atvejų, kai planuojamai ūkinei veiklai turi būti atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Taip pat, kad „pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 10 sąrašo „Inžineriniai statiniai“ 10.7 punktą, „Kelių, turinčių keturias ar daugiau eismo juostų, tiesimas ar kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas, įrengiant juose keturias ar daugiau eismo juostų (kai tiesiamas ar rekonstruojamas trumpesnis kaip 10 km, bet ilgesnis kaip 2 km nenutrūkstamas kelio ruožas“, būtina atlikti poveikio aplinkai vertinimą [pastaba: šis punktas reglamentuoja, kada turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, o ne poveikio aplinkai vertinimas, pažymos 21 punktas], tačiau šiuo atveju projektuojamos gatvės ruožas yra trumpesnis už nurodytą įstatyme“ (pažymos 6.8 papunktis).

Pietinio aplinkkelio specialiajame plane M 1:10 000 sutartiniais ženklais yra pažymėti aplinkkelio trasos piketai („trasą reikia parengti – piketuoti, t. y. padalyti atkarpomis, kurių horizontalusis ilgis būtų 100 m“ (G. Braziulienė „Geodezijos pagrindai“, Klaipėdos valstybinė kolegija, 2011 m., 61 psl., <http://ebooks.kvk.lt/eb/296/geodezijos-pagrindai/>); „piketas – glžn. trasos ilgio vienetas, TSRS lygus 100 m.“ (<http://www.zodziai.lt/reiksme&word=Piketas&wid=15194>)).

Šiame plane nurodyta, kad nuo Aukštabalio gatvės trasos pradžios iki Aukštabalio ir Serbentų gatvių sankryžos centro yra „PK 26,90“ (iš šio planuo matyti, kad nuo Aukštabalio gatvės trasos pradžios iki žiedinės sankryžos yra 10 PK, t. y. nuo šios žiedinės sankryžos iki Aukštabalio gatvės trasos pabaigos – 16,90 piketu); nuo Serbentų gatvės trasos pradžios iki Serbentų gatvės trasos pabaigos yra „PK 3,45“. Remiantis išdėstytu kyla abejonų, dėl Savivaldybės teiginio, kad projektuojamas Aukštabalio gatvės (nuo Baltų iki Serbentų gatvės) ir Serbentų gatvės (Aukštabalio iki esamos Serbentų gatvės pabaigos) nenutrūkstamas ruožas yra trumpesnis kaip 2 km.

Aplinkos ministerija informavo Pareiškėją, kad „pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 8.3 punktą „Magistralinių ar krašto kelių tiesimas“ aplinkkeliams privalomas poveikio aplinkai vertinimas (pažymos 4.9 papunktis, 21 punktas).

Pažymėtina, kad rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą, Aukštabalio ir Serbentų gatvės buvo projektuojamos vadovaujantis Pietinio aplinkkelio specialioju planu, t. y. šios gatvės yra priskirtinos Pietinio aplinkkelio gatvėms, taip pat, kad nurodytos gatvės buvo projektuojamos pagal B2 kategorijos parametrus, perspektyvoje – B1 (pažymos 4.8 papunktis). Seimo kontrolieriui nebuvo pateikti duomenys, iš kurių būtų galima spręsti, ar Aukštabalio ir Serbentų gatvės, kurių kategorija yra B2, yra / gali būti priskirtinos magistraliniam / krašto keliui, t. y. ar nagrinėjamu atveju vis tik privalėjo būti atliktas poveikio aplinkai vertinimas. Tačiau Aplinkos apsaugos agentūra nurodė Inspekcijai, kad poveikio aplinkai vertinimo nagrinėjamu atveju daryti nereikia, galėjo būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Taip pat, kad Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte numatytiems sprendiniams įvertinti ir numatyti bei užtikrinti planuojamos ūkinės veiklos poveikį gyventojų sveikatai, turėtų būti atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas bei numatytos priemonės, kurių numatoma imtis siekiant išvengti bet kokio reikšmingo neigiamo poveikio arba užkirsti jam kelią“ (pažymos 9.7 papunktis).

Remiantis išdėstytu ir atsižvelgiant į pateiktas skirtingas institucijų nuomones dėl poveikio aplinkai vertinimo / atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo / poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo būtinumo nagrinėjamu atveju, yra tikslinga kreiptis į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, formuojančią valstybės politiką poveikio aplinkai vertinimo srityje, organizuojančią, koordinuojančią ir kontroliuojančią jos įgyvendinimą (pažymos 25 punktas), prašant pateikti išvadą šiuo klausimu. Taip pat yra tikslinga kreiptis į Lietuvos Respublikos susisiekimo ministeriją, formuojančią valstybės politiką visų rūšių transporto infrastruktūros srityje, organizuojančią, koordinuojančią ir kontroliuojančią jos įgyvendinimą (pažymos 24 punktas), prašant pateikti išvadą, ar Aukštabalio ir Serbentų gatvės, kaip Pietinio aplinkkelio gatvės, yra priskirtinos magistralinių / krašto kelių kategorijai.

43. Įvertinus tai, kas išdėstyta, tai, kad esamas ir perspektyvinis eismo intensyvumas bei prognoziniis triukšmo lygis turi būti nustatomi bei triukšmą mažinančios priemonės (nustačius, kad planuojams kelias padidins triukšmo lygį ir bus viršijamos triukšmo rodiklių ribinės vertės), turi būti parenkamos projektavimo etape, o ne vėlesniuose etapuose – statybos ar po statybos darbų užbaigimo, tai, kad kyla abejonių dėl Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte pateiktų eismo intensyvumo ir triukšmo lygio duomenų patikimumo ir aktualumo bei NVSC Šiaulių departamento pareigūnų kompetencijos, tai kad buvo pateiktos skirtingos nuomonės dėl poveikio aplinkai vertinimo / atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo / poveikio visuomenės sveikatai vertinimo atlikimo būtinumo rengiant šį projektą, kyla abejonių, ar minėtas projektas atitinka visuomenės sveikatą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, tai pat tai, ar jam buvo pritarta pagrįstai.

Vadovaujantis NVSC Šiaulių departamento nuostatų 2 punktu šis departamentas yra Centro struktūrinis padalinys pavaldus Centro direktoriui ir veikiantis Šiaulių apskrities teritorijoje (pažymos 23 punktas). NVSC nuostatų 16.2 ir 16.5 papunkčius, NVSC departamento direktorius užtikrina, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų Lietuvos Respublikos Seimo priimtų teisės aktų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų ir kitų teisės aktų, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Centro valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, juos skatina, skiria jiems nuobaudas ir pašalpas (pažymos 22 punktas).

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir 17 straipsnio 4 dalį, skundo tyrimo metu paaiškėjus, kad skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje, skundo tyrimas nutraukiamas (pažymos 28 punktas).

Vadovaujantis pateiktu teisiniu reglamentavimu ir atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, yra tikslinga kreiptis į:

43.1. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro direktorių, prašant: pakartotinai įvertinti Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto atitiktį reikalavimams, nustatytiems visuomenės sveikatos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose; pateikti išvadą, ar šiam projektui buvo pritarta pagrįstai; įvertinti Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento (tuometinio Šiaulių visuomenės sveikatos centro) pareigūnų, nagrinėjusių Pareiškėjo 2014-06-25 ir 2015-12-07 kreipimusis ir teikusių Seimo kontrolieriui klaidinančią informaciją, veiksmus;

43.2. Susisiekimo ministeriją, prašant pateikti išvadą, ar Aukštabalio ir Serbentų gatvės, suprojektuotos Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte (kaip B2 kategorijos gatvė), kurios yra priskirtinos Pietinio aplinkkelio gatvėms, yra priskirtinos magistralinių / krašto kelių kategorijai;

43.3. Aplinkos ministeriją, prašant pateikti išvadą, ar rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą turėjo būti atliekamas poveikio aplinkai vertinimas / atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo / poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

Remiantis išdėstytu šios skundo dalies tyrimas nutrauktinamas.

Dėl įvažiavimų į Pareiškėjui priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...], Nr. [...]) projektavimo

44. Pareiškėjas nurodė, kad Projektuotojui Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte nesuprojektavus įvažiavimų į jam priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...] ir Nr. [...]), buvo apsunkinta / apribota galimybė naudotis šiais sklypais, taip pat, jog buvo nepagrįstai nesivadovaujama Detaliojo plano, kuriame šie įvažiavimai suprojektuoti, sprendiniais.

Skundo tyrimo metu buvo nustatyta, jog Detaliajame plane buvo suprojektuoti žemės sklypai gražinimui natūra, tarp jų – Pareiškėjui priklausantys žemės sklypai (kadastro Nr. [...]) ir Nr. [...]) ir žemės sklypas Aukštabalio gatvės tęsiniai. Pagal Detaliojo plano sprendinius įvažiavimai į abu Pareiškėjui priklausančius žemės sklypus suprojektuoti iš planuojamos Aukštabalio gatvės pusės (pažymos 6.3 papunktis).

Savivaldybė nurodė, jog įvažiavimas į Pareiškėjui priklausantį žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) Projekte yra numatytas ir suprojektuotas, tačiau įvažiavimas į kitą žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) iš Aukštabalio gatvės (kaip tai nurodyta Detaliajame plane) nebuvo suprojektuotas Projekte, kadangi toks įvažiavimas būtų netinkamas saugumo atžvilgiu (pažymos 6.3, 6.5. 6.14 papunkčiai).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybė informavo, jog įvažiavimų / išvažiavimų atstumai turi atitikti STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai“ 6 lentelėje nurodytus atstumus, tačiau nepateikė įrodymų, patvirtinančių, kad atstumas nuo Žiedinės sankryžos iki Detaliajame plane suprojektuoto įvažiavimo / išvažiavimo į žemės sklypą / iš žemės sklypo (kadastro Nr. [...]) vietos (nuo Aukštabalio gatvės pusės) yra mažesnis už minimalų atstumą, nurodytą šioje lentelėje.

Savivaldybės nuomone, tikslingiau suprojektuoti įvažiavimą į žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) iš Išradėjų gatvės pusės kartu su įvažiavimu į kitą Pareiškėjui priklausantį žemės sklypą (kadastro Nr. [...]). Taip pat, jog Savivaldybė planuoja atliekant projekto įgyvendinimo darbus į darbo projekto rengimo darbų apimtį įtraukti įvažiavimų į žemės sklypus (kadastro Nr. [...], Nr. [...]) projektavimą (pažymos 6.11 papunktis).

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Savivaldybė nepateikė jokių argumentų, dėl kokių priežasčių įvažiavimas į žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) / išvažiavimas iš jo nuo Išradėjų gatvės pusės nebuvo (negalėjo būti) suprojektuotas Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte.

Vadovaujantis STR „Statinio projektavimas“ 6.2–6.3 papunkčiais techninis projektas – Projekto pirmasis ir pagrindinis etapas, o darbo projektas – Projekto antrasis etapas, Techninio projekto tąsa, kuriame detalizuojami Techninio projekto sprendiniai ir pagal kurį atliekami statybos darbai (pažymos 17 punktas). Šio reglamento 14 punkte nustatyta, kad darbo projektas yra dokumentas, kurio pagrindu, įvertinus Techninio projekto technines specifikacijas, yra gaminami statybinių konstrukcijų ir inžinerinių sistemų elementai ir vykdomi statybos darbai (pažymos 17 punktas).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo kontrolieriui nebuvo pateikti duomenys, iš kurių būtų galima spręsti, ar darbo projektas yra parengtas / rengiamas, taip pat, ar šiame projekte buvo suprojektuotas įvažiavimas į Pareiškėjui priklausantį žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) / išvažiavimas iš jo.

Statytojo funkcijas nagrinėjamu atveju vykdo Savivaldybė. Todėl tikslinga šiuo klausimu kreiptis į Savivaldybę.

45. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir 17 straipsnio 4 dalį, skundo tyrimo metu paaiškėjus, kad skundą tikslinga nagrinėti kitoje institucijoje, skundo tyrimas nutraukiamas (pažymos 28 punktas).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tai klausimas, ar parengtas / rengiamas darbo projektas, taip pat, ar jame buvo suprojektuotas įvažiavimas į Pareiškėjui priklausantį žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) / išvažiavimas iš jo, vertintinas Savivaldybėje, šios skundo dalies tyrimas nutrauktinas.

***Dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo)
nagrinėjant Pareiškėjo 2014-06-19 ir 2015-02-02 kreipimusis***

46. Pareiškėjas skundžiasi, kad Savivaldybės pareigūnai netinkami išnagrinėjo jo kreipimuisi, taip pat dėl to, kad Savivaldybės teikiami atsakymai yra lakoniški, neišsamūs.

Seimo kontrolierius, įvertinęs Pareiškėjo skunde nurodytas aplinkybes, teisinį reglamentavimą ir tyrimo metu nustatytas aplinkybes, daro išvadą, kad jo **teisė į gerą viešąjį administravimą buvo pažeista dėl šių aplinkybių:**

46.1. pareiškėjui nebuvo pateiktas atsakymas į jo 2014-06-19 prašymą. Savivaldybė nurodė, kad į šį prašymą buvo atsakyta Savivaldybės administracijos 2014-07-23 raštu Nr. SAP-290 (pažymos 6.1 papunktis). Tačiau šiuo raštu Pareiškėjas tik buvo informuotas apie tai, jog nurodytas jo prašymas buvo persiųstas Projektuotojui bei pridėta Savivaldybės 2014-07-23 rašto Nr. SAP-289, kuriuo šis prašymas persiųstas ir kuriuo, be kitų aplinkybių buvo prašoma numatyti priemonės oro taršai mažinti statybos darbų ir gatvės eksploatavimo metu, kopija (pažymos 4.5, 4.6 papunkčiai). Tačiau Pareiškėjas nebuvo informuotas, ar buvo / bus imtasi priemonių oro taršai mažinti statybos darbų ir gatvės eksploatavimo metu, Pareiškėjui nebuvo atsakyta į jo klausimus dėl žvyrkelio, esančio tarp Sprudeikos ir Daubos g., einančio palei Pareiškėjo namų valdos žemės sklypą galimo laistymo, (įrengimo / būklės pagerinimo), padidėjus eismo intensyvumui statybos darbų metu ir po jų, apsauginių tvorelių nuo gyvūnų įrengimo, geriamojo vandens tiekimo (pažymos 4.4 papunktis);

46.2. pagal Asmenų prašymų nagrinėjimo taisyklių 10 punkto nuostatas asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją, tuo atveju, jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, neįgaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji prašymą išsiunčia kitai kompetetingai institucijai (pažymos 12 punktas). Pažymėtina, kad Projektuotojas nėra viešojo administravimo subjektas.

Pareiškėjas 2014-06-19 prašymu kreipėsi į Savivaldybę, todėl ji, kaip viešojo administravimo subjektas, nagrinėjamu atveju ir turėjo pateikti atsakymą Pareiškėjui, o prireikus kreiptis į kitus subjektus dėl informacijos, reikalingos nurodyto atsakymo parengimui, pateikimo.

Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybė persiuntė Pareiškėjo 2014-06-19 prašymą nagrinėti Projektuotojui, ji turėjo kontroliuoti atsakymo Pareiškėjui pateikimą, tačiau tai nebuvo atliekama, kadangi, kaip pirmiau minėta, atsakymas Pareiškėjui į jo 2014-06-19 prašymą, taip ir nebuvo pateiktas;

46.3. nebuvo pradėta administracinė procedūra ir neišnagrinėta Pareiškėjo 2015-02-02 kreipimosi dalis, kurioje buvo skundžiama, jog Pareiškėjui nebuvo pateiktas atsakymas į jo 2014-06-19 prašymą (pažymos 6.12 papunktis). Savivaldybės administracija 2015-03-02 raštu tik informavo Pareiškėją jog, Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto atitiktis teisės aktams bus vertinama teisės aktų nustatyta tvarka (pažymos 6.13 papunktis), tačiau nevertino, dėl kokių priežasčių atsakymas į Pareiškėjo 2014-06-19 prašymą, nebuvo pateiktas, taip pat nesiėmė jokių veiksmų, kad šis Pareiškėjo prašymas būtų išnagrinėtas teisės aktų nustatyta tvarka.

Seimo kontrolierius pažymi, kad Viešojo administravimo įstatymo paskirtis, be kita ko, yra sudaryti prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; garantuoti asmenų teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą. Taigi asmuo, besikreipiantis į viešojo administravimo subjektą, tikisi, kad šis, atlikęs atitinkamas procedūras, vienu ar kitu būdu išspręs jo keliamą klausimą, t. y. bus nustatytos visos faktinės aplinkybės, nurodyti visi teisės aktai, kuriais vadovaujantis subjektas priima sprendimą, ir nurodyta sprendimo apskundimo tvarka.

47. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad buvo pažeisti: atsakingo valdymo principas (pažymos 31 punktas), Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą (pažymos 11, 32 punktai) ir teisė gauti informaciją (pažymos 13 punktas), todėl Savivaldybės administracija turėtų Pareiškėjui pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į jo 2014-06-19 prašymą ir 2015-02-02 kreipimosi dalį (kurioje buvo skundžiama, jog Pareiškėjui nebuvo pateiktas atsakymas į

2014-06-19 prašymą) išsamiai atsakant į visus juose keltus klausimus ir pateikiant prašomus pateikti dokumentus arba nurodyti teisinį pagrindą ir motyvus, dėl kokių priežasčių informaciją ir dokumentus atsisakoma pateikti.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ši skundo dalis pripažintina pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

48. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1, 3 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia :**

48.1. X skundo dalį dėl Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo kreipimuisi, pripažinti pagrįsta;

48.2. X skundo dalies dėl Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninio projekto tyrimą nutraukti;

48.3. X skundo dalies dėl įvažiavimų į jam priklausančius žemės sklypus (kadastro Nr. [...], Nr. [...]) projektavimo tyrimą nutraukti;

48.4. X skundo dalį dėl Šiaulių miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant jo 2014-06-19 ir 2015-02-02 kreipimuisi, pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

49. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 6, 8, 14 ir 15 punktais Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja:

49.1. **Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai** (formuojančiai valstybės politiką transporto sistemos funkcionavimo ir visų rūšių transporto infrastruktūros plėtros srityje, organizuojančiai, koordinuojančiai ir kontroliuojančiai jos įgyvendinimą; pažymos 24 punktas) – atsižvelgiant į pažymos 42.5 papunktyje nurodytas aplinkybes – pateikti išvadą, ar Aukštabalio ir Serbentų gatvės, suprojektuotos Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte (kaip B2 kategorijos gatvės), kurios yra priskirtinos Pietinio aplinkkelio gatvėms, yra priskirtinos magistralinių / krašto kelių kategorijai; jei taip – kuo vadovaujantis tai nustatyta, jei ne – dėl kokių priežasčių; ar šios gatvės laikytinos magistralinio / krašto kelio tęsiniu miesto gyvenamojoje vietoje, ar šios gatvės laikytinos vietinėmis motorizuoto eismo gatvėmis gyvenamojoje vietovėje (Vietinės reikšmės kelių (gatvių) defektų (pažaidų) nustatymo ir statybos darbų rūšies parinkimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. V-258, 4 pav. „Rekomenduojama valstybinės reikšmės kelių ir jų tęsinių miesto ar kaimo gyvenamojoje vietovėje (gatvių valstybinės reikšmės kelių tęsiniuose) skirstymo schema“, 5 pav. „Rekomenduojama vietinių motorizuoto eismo gatvių gyvenamojoje teritorijoje skirstymo schema“); jei taip – kuo vadovaujantis tai nustatyta, jei ne – dėl kokių priežasčių.

Apie šios rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, Pareiškėją, Savivaldybę, Inspekciją ir Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

49.2. **Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai** (formuojančiai valstybės politiką poveikio aplinkai vertinimo, teritorijų planavimo ir jos priežiūros, statybos ir jos priežiūros srityse, organizuojančiai, koordinuojančiai ir kontroliuojančiai jų įgyvendinimą; pažymos 25 punktas) – atsižvelgiant į pažymos 42.5 papunktyje nustatytas aplinkybes – pateikti išvadą, ar rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą privalėjo būti atlikti: planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas / atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai / planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas, jei taip – kuo vadovaujantis

tai nustatyta, jei ne – dėl kokių priežasčių; jei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas / atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai / planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas turėjo būti atlikti, bet nebuvo – imtis priemonių pagal kompetenciją;

Apie šios rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, Pareiškėją, Savivaldybę, Inspekciją ir Nacionalinį visuomenės sveikatos centrą Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

49.3. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriui:

atsižvelgiant į pažymos 37–39 punktuose nurodytas aplinkybes:

49.3.1. pakartotinai išnagrinėti Pareiškėjo 2014-06-25 prašymą ir 2015-12-07 skundą ir pateikti į juos teisės aktų reikalavimus atitinkančius atsakymus, išsamiai atsakant į nurodytus klausimus, priskirtinus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro kompetencijai;

49.3.2. imtis priemonių užtikrinti, kad asmenų prašymai, skundai Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamente būtų nagrinėjami ir atsakymai į juos teikiami teisės aktų nustatyta tvarka;

49.3.3. teisės aktų nustatyta tvarka įvertinti pareigūnų, atsakingų už Pareiškėjo 2014-06-25 prašymo ir 2015-12-07 skundo nagrinėjimą ir atsakymo pateikimą, veiksmus (neveikimą) (pažymos 33 punktas);

49.3.4. teisės aktų nustatyta tvarka įvertinti pareigūnų, atsakingų už informacijos Seimo kontrolieriui pateikimą, veiksmus (neveikimą) (pažymos 33 punktas);

Apie šių rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių ir Pareiškėją Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

atsižvelgiant į pažymos 40 – 43 punktuose nurodytas aplinkybes:

49.3.5. pateikti išvadą, ar Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninis projektas atitinka visuomenės sveikatą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, ar šiam projektui buvo pritarta pagrindai; jei taip – nurodyti, kuo vadovaujantis tai nustatyta;

49.3.6. pateikti išvadą, ar rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą privalėjo būti įvertintas šiuo metu esamas ir perspektyvinis eismo intensyvumas; jei ne – dėl kokių priežasčių; ar rengiant šį projektą galėjo būti vadovaujama Pietinio aplinkkelio specialiajame plane pateiktais duomenimis (parengtais 2001 m.) apie planuojamą eismo intensyvumą; jei taip – kuo vadovaujantis tai buvo nustatyta, jei ne – dėl kokių priežasčių;

49.3.7. pateikti išvadą, ar rengiant Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techninį projektą triukšmo lygis privalėjo būti nustatytas akustinio modeliavimo metu; jei taip – kuo vadovaujantis tai nustatyta, jei ne – dėl kokių priežasčių; ar šiame projekte turėjo būti suprojektuotos triukšmą mažinančios priemonės;

49.3.8. nustačius pažeidimus – imtis priemonių pagal kompetenciją jiems pašalinti.

Apie šių rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių, Pareiškėją, Savivaldybę ir Inspekciją, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

49.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai (formuojančiai valstybės politiką visuomenės sveikatos priežiūros srityje, organizuojančiai, koordinuojančiai ir kontroliuojančiai jos įgyvendinimą, pažymos 26 punktas) **ir Triukšmo prevencijos tarybai**

(analizuojančiai ir derinančiai triukšmo normas, normatyvus ir triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo norminius dokumentus, pažymos 27 punktą) – atsižvelgiant į pažymos 40-43 punktuose nurodytas aplinkybes – pateikti nuomonę dėl aplinkos triukšmo lygio, nustatyto matavimų būdu ar akustinio modeliavimo būdu, galiojimo termino reglamentavimo tikslingumo, t. y. ar tikslinga teisės aktuose įtvirtinti terminą, apibrėžiantį tam tikrą laiko tarpą, kurio metu galima vadovautis nustatytais aplinkos triukšmo lygio dydžiais, ir šie duomenys laikytini aktualiais; jei taip – imtis priemonių pagal kompetenciją dėl teisės aktų tobulinimo tikslingumo; jei ne – nurodyti, dėl kokių priežasčių;

Apie šios rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių ir Pareiškėją, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

49.5. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriui:

atsižvelgiant į pažymos 44-45 punktuose nurodytas aplinkybes:

49.5.1. informuoti, dėl kokių priežasčių įvažiavimas į Pareiškėjo žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) nuo Išradėjų gatvės pusės nebuvo / negalėjo būti suprojektuotas Žiedinės sankryžos ir gatvių statybos techniniame projekte;

49.5.2. informuoti, ar darbo projektas yra parengtas / rengiamas; jei taip – kokioje stadijoje yra šio projekto rengimas, jei ne – dėl kokių priežasčių;

49.5.3. informuoti, ar darbo projekte yra suprojektuotas įvažiavimas į Pareiškėjo žemės sklypą (kadastro Nr. [...]) nuo Išradėjų gatvės pusės; jei ne – nurodyti, dėl kokių priežasčių; spręsti klausimą dėl šio įvažiavimo suprojektavimo;

atsižvelgiant į pažymos 46-47 punktuose nurodytas aplinkybes:

49.5.4. pakartotinai išnagrinėti Pareiškėjo 2014-06-19 prašymą ir 2015-02-02 kreipimosi dalį, kurioje buvo skundžiama, kad jam nebuvo pateiktas atsakymas į 2014-06-19 prašymą, ir pateikti į juos teisės aktų reikalavimus atitinkančius atsakymus, išsamiai atsakant į visus jame pateiktus klausimus, tarp jų – dėl žvyrkelio laistymo, apsaugos nuo dulkių ir galimos taršos, ar bus imamasi priemonių, apsaugančių nuo laukinės gyvūnijos patekimo į suprojektuotas gatves, geriamojo vandens tiekimo, triukšmą mažinančių priemonių (akustinės sienelės) įrengimo;

49.5.5. imtis priemonių užtikrinti, kad asmenų prašymai, skundai Šiaulių miesto savivaldybės administracijoje būtų nagrinėjami ir atsakymai į juos teikiami teisės aktų nustatyta tvarka;

49.5.6. informuoti, ar žvyrkelis tarp Sprudeikos ir Daubos g., einantis palei Pareiškėjo namų valdos žemės sklypą [...], yra įtrauktas į Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių sąrašą, jei taip – kada, kokiai kelių (gatvių) kategorijai priskirtinas šis žvyrkelis, ar yra atliekama šio žvyrkelio priežiūra; jei ne – nurodyti, dėl kokių priežasčių.

Apie šių rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašome informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių ir Pareiškėją, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.